SVOBODA
Founded in 1893 in Jersey City, NJ
Published by the Ukrainian National Association

www.svoboda-news.com

СВОБОДА

Видає Український Народний Союз

Пам'ятаймо про Україну!

Рік 120, ЧИСЛО 48, П'ЯТНИЦЯ, 29 ЛИСТОПАДА 2013 РОКУ | 1893 | Vol. 120, No. 48, FRIDAY, NOVEMBER 29, 2013 | $1.00

Повстала Україна говорить голосом Евромайдану

КИЇВ. – Минулого тижня Україна повстала. Це сталося після того, як 21 листопада Прем'єр-міністер Микола Азаров оголосив у Верховній Раді про рішення його уряду відмовитися – нібито тимчасово – від намірів підписати Угоду про асоціяцію України з Европейським союзом на зустрічі „Східнього партнерства" у Вільнюсі, столиці Литви, 28-29 листопада.

Ще того самого дня, після ганебного засідання Верховної Ради, на Европейській площі столиці зібралося два-три десятки людей, переважно молодих, котрі протестували проти зрадливої поведінки уряду М. Азарова.

Київ, неділя, 24 листопада. (Фото: „Українська Правда")

Наступного дня, 22 листопада, Европейська площа вже вирувала голосами п'ятитисячного віча. 23 листопада протест проти переорієнтації української влади з Европи на Росію і Митний союз зібрав уже декілька десятків тисяч людей з усієї країни. Водночас відбувалися масові акції протесту майже в усіх обласних містах України, включно з Донецьком.

В неділю, 24 листопада, на Европейській площі Києва людська маса вже значно перевищила 100-тисячну цифру, є свідчення, що вже майже 200 тис. українців мітинґують за европейський вибір України.

Особливим для цієї другої після 2004 року революції, є не лише її мирний громадянський характер, але й те, що вона почалася спонтанно, без участи політиків і партійних діячів, тобто є підстави вважати, що українці у цей важливий момент усвідомлюють особисту відповідальність за долю України і за свою, отже, долю, за долю своїх дітей і наступних поколінь.

(Закінчення на стор. 2)

Заява Посла США в Україні

Заява Посла Джефрі Р. Паєта щодо рішення України про Асоціяцію з ЕС (українська версія тексту заяви для преси секретаря Держдепартаменту США Джена Псакі, зробленої 21 листопада у Вашінґтоні)

Сполучені Штати, як і Европейський союз, розчаровані рішенням уряду України відкласти приготування підписання Угоди про асоціяцію та Угоди про глибоку та всеосяжну зону вільної торгівлі з ЕС. Европейський союз запропонував Україні історичну можливість зміцнити платформу европейського майбутнього для її народу і засвідчити перед міжнародними фінансовими установами та інвесторами свою непохитну відданість демократичним реформам.

Ми підтримуємо величезну більшість українців, що хочуть такого майбутнього для своєї країни, і схвалюємо те, що ЕС тримає двері відкритими. Сполучені Штати переконані, що інтеграція України з Европою – це найнадійніший шлях до економічного процвітання та демократії.

НТШ-А розпочало ювілейну Шевченківську програму

Сергій Панько

НЮ-ЙОРК. – 9 листопада в будинку Українського Інституту Америки (УІА), що на 5 авеню, навпроти Метрополітен-музею в Мангетені, відбулася важлива для всієї української громади в Америці імпреза – презентація нових шевченківських видань, здійснених заходами Наукового Товариства ім. Шевченка в Америці під керівництвом президента НТШ-А д-ра Григорія Грабовича, професора Катедри української літератури ім. Дмитра Чижевського в Гарвардському університеті.

Це перший ґрунтовний захід з тих, які плянує НТШ-А протягом 2013-2014 ювілейного року і серед яких передбачається міжнародна наукова шевченківська конференція, академічний музичний концерт, вихід у світ та презентація англомовної монографії Г. Грабовича „Тарас Шевченко. Портрет" і багато іншого.

А цього вечора увазі публіки була представлена фундаментальна як змістом, так і обсягом книжка „Тарас Шевченко в критиці"(за загальною редакцією Г. Грабовича. Том 1. Прижиттєва критика. 1839-1861. Київ: „Критика", 2013, 804 стор.), а ще три ошатні томики: факсимільне перевидання поеми „Гайдамаки" (Санкт-Петербурґ, 1841), монографія Г. Грабовича „Шевченкові „Гайдамаки": Поема і критика" (Науковий редактор Олесь Федорук. Київ: „Критика", 2013, 360 стор.) і дослідження О. Федорука „Перше видання Шевченкових „Гайдамаків". Історія книжки" (Київ: „Критика", 2013, 152 стор.). Названі три книжки складають дбайливо виготовлений комплект, уміщений у спеціяльному футлярі.

Відкриваючи програму, перший віце-президент НТШ-А д-р Галина Гринь нагадала, що представлені публіці книжкові новинки являють собою складову частину Ювілейного проєкту НТШ-А для вшанування 200-річчя від дня народження Тараса Шевченка, заплянованого Товариством чотири роки тому. У ці дні ми є свідками успішного здійснення цього важливого починання.

Г. Гринь сказала про ролю, яку відіграють у житті української громади засновані повоєнною хвилею еміґрації дві авторитетні наукові інституції – Наукове Товариство ім. Шевченка та Українська Вільна Академія Наук (президент УВАН – д-р Альберт Кіпа), подякувала керівництву Українського Інституту Америки (пре-

(Закінчення на стор. 16)

Президент Наукового Товариства ім Шевченка Григорій Грабович.

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Дж. Кері не їде до України

ВАШІНҐТОН. – 22 листопада Державний секретар США Джон Кері скасував поїздку до Києва, заплановану на 5-6 грудня для участи у засіданні Організації безпеки та співробітництва в Европі (ОБСЕ) та зустрічі з Президентом України Віктором Януковичем. США на засіданні ОБСЕ в Україні представить заступник Державного секретаря США у справах Европи та Евразії Вікторія Нуланд. *(„Голос Америки")*

Падіння індустрії в Україні

КИЇВ. – Державна служба статистики України повідомила 26 листопада, що Україна показує найгірші результати з промислового виробництва серед країн Співдружности незалежних держав за підсумками січня-вересня, окрім Молдови та Туркменістану, щодо яких дані не вказані. Падіння промислового виробництва в Україні склало 5.2 відс., в Білорусі – 4.6 відс., тоді як в Азербайджані, Вірменії, Казахстані, Киргизстані, Російській Федерації, Таджикистані, Узбекистані спостерігається зростання промислового виробництва. *(„Кореспондент")*

Торговельні проблеми з Росією

КИЇВ.– За даними Державної служби статистики, оприлюдненими 26 листопада, експорт українських товарів до Росії почав зменшуватися з другого кварталу 2012 року. За цей час скорочення склало 4.2 млрд. дол., з яких 576 млн. дол. припадає на липень-вересень цього року, коли Росія почала обмежувати український експорт. Одночасно скорочується російський імпорт до України. Переважно це відбувається за рахунок зменшення закупівлі газу. Лише за дев'ять місяців цього року російський імпорт скоротився на 19.7 відс., або на 4 млрд. дол. Торгівля між Україною та Росією відбувається „на користь" Росії, адже від'ємний вислід, тобто перевищення імпорту над експортом, за січень-вересень цього року становить понад 5 млрд. дол., а це більше половини загального від'ємного висліду української зовнішньої торгівлі. Частка Росії в українському експорті нині становить 24.7 відс., а в імпорті – 29.4 відс *(Бі-Бі-Сі)*

В. Кличка не пускали до Києва

КИЇВ. – 24 листопада провідник партії УДАР Віталій Кличко не зміг своєчасно потрапити до Києва на початок акції з підтримання евроінтеґрації України. Літак, в якому В. Кличко повертався до Києва після консультацій з европейськими політиками, відмовилися прийняти на летовищах „Бориспіль" і „Київ" (Жуляни). Літак сів в іншому місті, з якого В. Кличко приїхав автом до столиці. У марші на підтримку евроінтеґрації взяв участь брат політика, боксер Володимир Кличко. *(Радіо „Свобода")*

Акції протесту заборонені

ЧЕРКАСИ.– Окружний адміністративний суд заборонив проведення пікетів, маніфестацій, демонстрацій, зборів на чотирьох головних площах міста від 26 листопада цього року до 25 січня 2014 року. У Луганську заборонили проведення будь-яких акцій протесту до 14 січня. *(„Кореспондент")*

„Беркут" побив львів'ян

КИЇВ. – Працівники спеціяльного підрозділу міліції „Беркут" побили львів'ян, котрі поверталися з масової акції у Києві. Звільнити молодих людей з арешту вдалося лише після втручання депутатів парляменту. Одного з потерпілих відмовилися оглядати в лікарні. Адвокат Юрій Мартиненко розповів, що семеро молодих мешканців Львова поверталися на власному мікроавтобусі додому після того, як два дні тому приїхали до Києва, аби взяти участь у акціях протесту проти припинення підготування до підписання Україною Угоди про асоціяцію з Евросоюзом. Коли автобус зупинився біля кав'ярні на проспекті Перемоги, до нього під'їхали три авта, з котрих вискочили співробітники „Беркут". До юнаків було застосовано грубу фізичну силу, їх кинули в калюжі й побили ногами та кийками. *(Бі-Бі-Сі, „Інтерфакс-Україна")*.

Заклик до Українського народу

21 листопада 2013 року уряд прем'єра Миколи Азарова, виконуючи наказ Президента Віктора Януковича, припинив процес підготування до підписання Угоди про асоціяцію між Україною та Европейським союзом.

В. Янукович зневажив підтриманий більшістю українського народу европейський вибір і грубо порушив законодавство України. Президент В. Янукович знову явив усьому світові своє антиукраїнське, промосковське нутро.

Український народе, співвітчизники, брати і сестри наші! Прийшов момент істини! Об'єднаймося проти державного перевороту! Наша категорична вимога до Президента України – підписати Угоду про асоціяцію на зустрічі „Східнього партнерства" у Вільнюсі 28-29 листопада.

Закликаємо всіх громадян України, людей різних національностей, різних конфесій об'єднатися навколо цієї вимоги. Тільки наша єдність зможе змусити зрадників піти геть, а ми маємо повернути Україну на европейський шлях.

Геть від кремлівського ярма!
Слава европейській Україні!

Народний комітет захисту України:
Дмитро Павличко, Юрій Щербак, Юрій Мушкетик, Володимир Василенко, Левко Лук'яненко, Богдан Горинь, Олександер Скипальський, Олег Чорногуз, Юрій Дорошенко, Олександр Данилюк, Наталія Осьмак, Дмитро Пилипчук.

23 листопада

Непослідовність України в русі до Европи викликає гострий осуд

Світовий Конґрес Українців:

„Рішення владних структур України призупинити підписання Угоди про асоціяцію між Европейським союзом і Україною напередодні зустрічі „Східнього партнерства" у Вільнюсі 28-29 листопада та активізувати діялог з Росією підриває національні інтереси України та загрожує відновленням Радянського Союзу. За це владні структури України будуть нести відповідальність перед всім українським народом", – заявив президент СКУ Евген Чолій.

Український Конґресовий Комітет Америки:

УККА, який представляє понад мільйон американців українського походження, рішуче засуджує заяву української влади з 21 листопада, яка зупиняє процес підготування до підписання Угоди про асоціяцію з Европейським союзом. Різкий політичний розворот напередодні зустрічі у Вільнюсі знищує шанси України на приєднання до Европейського союзу. УККА рішуче закликає Президента Віктора Януковича і уряд України скасувати рішення від 21 листопада, яке підриває національні інтереси України та загрожує відродженням Радянського Союзу, і продовжувати працю в напрямі виконання вимог Европейського союзу.

Конґрес Українців Канади:

Одностороннє рішення уряду України „призупинити" рух до об'єднаної Европи не відповідає прагненням українського народу, зупиняє реформи та модернізацію української економіки, стає перешкодою на шляху до розвитку демократії та захисту людських прав.

Це рішення також перевищує повноваження Кабінету Міністрів України та суперечить засадам зовнішньої та внутрішньої політики України, затвердженими Верховною Радою України.

„Сьогоднішні дії влади в Україні ми розцінюємо як реальну загрозу національним інтересам та суверенітетові України", – заявив президент КУК Павло Ґрод.

Український Католицький Університет:

Сьогодні університети є природними виразниками прагнень та очікувань студентської молоді, яка однозначно голосує за европейський вибір України. Перекреслення цього вибору призведе до неминучого сплеску еміґрації серед молоді, що загрожує безпеці держави далеко не менше, ніж тимчасові економічні труднощі.

Отож заради нашої молоді ми закликаємо університетську спільноту не бути байдужою та публічно висловити свою громадянську позицію, обстоюючи европейське майбутнє України.

Патріярх Київський і всієї Руси-України Філарет:

...Україна – европейська країна, вибір нашого народу на користь належности до европейської християнської цивілізації був здійснений ще понад 1,000 років тому під час Хрещення Київської Русі.

Ми переконані, що асоційоване членство України у Европейському союзі – це шлях до збереження української державности від аґресивних зазіхань на неї з боку поборників відновлення зниклої імперії.

Знаючи, що молитва – один з найсильніших засобів боротьби віруючої людини, в ці вирішальні дні найперше звертаюся до всіх вірних Київського патріярхату та до всіх віруючих з проханням: посилюйте свої молитви за Україну, за наш народ, і особливо – за державних керівників України та Европи, щоб Господь надихнув їх мудрістю прийняти вірні рішення.

Підтримуючи також право кожного громадянина на мирне проголошення і відстоювання своєї думки, одночасно закликаю всіх, хто бере участь у вуличних акціях на підтримку европейської інтеґрації: бережіть мирний характер своїх дій, не піддавайтеся на провокації до насильства, виявляйте мудрість. Пам'ятайте слова Священного Писання: „Не будь переможений злом, а перемагай зло добром".

Повстала Україна...

(Закінчення зі стор. 1)

Координаційна рада столичного Евромайдану ухвалила рішення протестувати в Києві до 29 листопада включно.

„Евромайдан вітає всіх небайдужих українців, що 24 листопада чітко дали зрозуміти українській владі, який стратегічний курс підтримує народ України.

Евромайдан оголошує про продовження акції і вимагає від Віктора Януковича виконати умови Европейського союзу та підписати Угоду про асоціяцію.

Евромайдан залишається відкритим майданчиком для висловлення позицій, акцій, дискусій для політичних та неполітичних об'єднань. Евромайдан вітає ініціятиву об'єднаної опозиції щодо розгортання широкого всеукраїнського руху на підтримку европейської інтеґрації та підтримує зусилля партій щодо підписання угоди з ЕС.

Евромайдан проголошує право кожного учасника індивідуально визначатися щодо тих чи інших політичних вимог.

Евромайдан включно до 29 листопада залишається на Майдані Незалежности в Києві та кличе людей в усіх містах України виходити на свої майдани, зокрема на акцію останнього попередження 28 листопада".

(„Українська правда", Радіо „Свобода", „Бі-Бі-Сі")

На поминальному реквіємі в Ню-Йорку відзначено 80-річчя Голодомору-геноциду

Під час Служби Божої в Катедрі св. Патрика. (Фото: Левко Хмельковський)

Левко Хмельковський

НЮ-ЙОРК. – 23 листопада у головному храмі міста – Катедральному соборі св. Патрика – відбулося відзначення 80-річчя Голодомору-геноциду 1932-1933 років в Україні. Жалобну церемонію підготував Український Конґресовий Комітет Америки за підтримки українських фінансових установ, церков та громадських організацій.

Під спів хору „Думка“ почалася церемоніяльна хода молоді – представники Пласту, Спілки Української Молоді та „Рідної школи“ у супроводі вчительки Олени Галькович внесли великий чорний хрест, чорну дошку з символічним зображенням приреченим на голодну смерть матері з дитям, вінки, сніп жита, колоски, квіти та запалені свічки пам'яті, з яких утворили своєрідний вівтар пам'яті під прапорами США та України. У ході також брали участь свідки Голодомору з великим короваєм.

Тамара Ґалло.

Панахиду в пам'ять мільйонів померлих від голоду українських селян служили Митрополит Української Православної Церкви в США Антоній, Єпископ Даниїл, Стемфордський єпарх Української Католицької Церкви Павло Хомницький, в послуженні численних священиків обох конфесій. Співав хор „Думка“ (дириґент Василь Гречинський).

Під час жалобної служби юна Роксоляна Греб церемоніяльною ходою внесла білу квітку жалоби і з молитвою додала її до пропам'ятних дарів молоді.

Поминальне слово про Великий голод виголосив Митрополит Антоній.

У храмі були присутні Посол України в США Олександер Моцик, Постійний представник України в ООН Посол Юрій Сергеєв, Генеральний консул України в Ню-Йорку Ігор Сибіга, сенатор США від штату Ню-Йорк Чарлз Шумер, старший радник з питань Европи у Постійному представництві США в ООН Вілям Поп, Посол Валерій Кучинський, дипломати, представники американських державних установ, провідники українських організацій.

Після Служби Божої віче відкрила президент УККА Тамара Ґалло, яка виголосила промову про велику трагедію України, здійснену комуністичним режимом для упокорення українського селянства й усієї України.

В. Поп вшанував пам'ять жертв Голодомору і прочитав Заяву прес-секретаря Білого дому з нагоди 80-річчя Голодомору-геноциду в Україні, у якій було висловлено глибоке співчуття з приводу цієї трагедії і рішучість відвернути повторення таких злочинів у нові часи.

Тепло зустріли присутні і супроводжували оплесками схвалення виступ сенатора Ч. Шумера, який засудив імперську політику щодо України сучасного керівництва Росії на чолі з Володимиром Путіним і застеріг їх від тих злочинних помилок, котрі були здійснені з волі диктатора Йосифа Сталіна. Він також зробив уклін присутнім на церемонії свідкам Голодомору, запросив присутніх на жалобну церемонію 4 грудня у Вашинґтоні.

З промовою виступив Посол О. Моцик, який подякував урядові США, сенаторам і конґресменам, українцям Америки, усім людям доброї волі за слова і дії на підтримку поширення правди про Голодомор в Україні.

Владика П. Хомницький подякував за традиційне надання катедри для реквієму в пам'ять геноциду в Україні.

На закінчення жалобної церемонії присутні разом з хором „Думка“ заспівали духовний гимн „Боже Великий Єдиний“.

Представники ряду українських громад провели демонстрацію перед будинком Генерального консульства України в Ню-Йорку – з протестом проти рішення уряду України призупинити процес підписання Угоди про асоціяцію держави з Европейським союзом.

Чарлз Шумер.

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Стали на захист жінок

КИЇВ. – Щонайменше 15 жінок щогодини стають в Україні жертвами домашнього насильства, заявив заступник голови Верховної Ради Ігор Калетник. З нагоди Міжнародного дня боротьби з насильством щодо жінок, який відзначають 25 листопада, в Україні почалася кампанія „16 днів проти гендерного насильства“, яка покликана зробити цю проблему видимою для суспільства. У червні 1991 року Центр жіночого ґльобального лідерства та учасники Форуму з питань жінок, насильства та прав людини з 20 країн світу запропонували щорічно з 25 листопада по 10 грудня проводити акцію „16 днів проти гендерного насильства“. З того часу понад 1,000 організацій та осіб з понад 100 країн щорічно проводять акції, закликаючи до припинення усіх форм насильства проти жінок. З 2000 року цю ініціятиву підтримує Україна. Символом проти всіх форм насильства над жінками є біла стрічка. *(Радіо „Свобода“)*

В. Нечаєв отримав міжнародне визнання

РИМ. – Дев'ятирічний уродженець Черкащини Віталій Нечаєв за надприродний хист до навчання і феноменальну пам'ять визнаний абсолютним переможцем міжнародної премії для талановитої молоді. На урочисту церемонію до Риму він приїхав з мамою. Школяра зі Звенигородки вітали оваціями у престижному Папському університеті „Урбаніяна“. В. Нечаєв уже читав лекції з історії студентам Черкаського національного університету ім. Богдана Хмельницького. За надзвичайні інтелектуальні здібності два роки тому він став лавреатом української національної премії „Гордість країни“. Посольство України у Ватикані вручило хлопчикові почесну грамоту за цінний внесок у поширення позитивного образу України у світі. *(Радіо „Свобода“)*

Книга про рятівників від голоду

КИЇВ. – Спогади про українців, що були готові віддавати їжу своїм землякам попри загрозу ув'язнення та чинили опір радянській владі, увійшли до книжки „Людяність у нелюдяний час“, яку презентували у Києві 20 листопада. У виданні зібрали історії 140 доброчинців у роки Голодомору. „Світ знає про сотні тисяч загиблих, про випадки мародерства і канібалізму, однак, дуже мало інформації про тих людей, що намагалися чинити опір репресивній системі“, – розповів один з упорядників книги історик Володимир Тиліщак. „Книгу видано за благодійні пожертви закордонних українців“, – зауважив один з співкоординаторів Громадського комітету з вшанування пам'яті жертв Голодомору-геноциду 1932-1933 років в Україні Стефан Романів. *(Радіо „Свобода“)*

В. Янукович привітав Д. Табачника

КИЇВ. – Президент Віктор Янукович 26 листопада привітав міністра освіти Дмитра Табачника з 50-річчям. „Ви увійшли в історію становлення незалежної України як справжній професіонал і особистість з високими моральними якостями, – йдеться у його вітальному листі. – Упевнений, що Ваш багатогранний талант вченого, широка ерудиція, життєва мудрість і величезний досвід роботи і надалі будуть надійною запорукою успішного розвитку вітчизняної сфери освіти“. *(„Кореспондент“)*

Найкраща фехтувальниця світу

ПАРИЖ.– За підсумками сезону українка Ольга Харлан визнана найкращою в світі у фехтуванні на шаблі. Вона отримає золоту медалю Міжнародної федерації фехтування. Крім О. Харлан, нагороди отримають шпажисти Ана-Марія Бранза (Румунія) і Рубен-Лімардо Гаскон (Венесуеля), рапіристи Аріяна Еріґо (Італія) і Андреа Касара (Італія), а також російський шабліст Веніямін Решетніков. Медалі будуть вручені 29 листопада у Парижі на конгресі федерації з нагоди її 100-річчя. *(„Кореспондент“)*

АМЕРИКА І СВІТ

США відзначили 80-річчя Голодомору

ВАШІНҐТОН. – 21 листопада Прес-секретар Білого Дому Джей Карні оприлюднив офіційну заяву з приводу дня пам'яті жертв Голодомору. Зокрема у документі говориться: „Вісімдесят років тому український народ зазнав неймовірних страждань в результаті цілеспрямованої політики режиму Йосифа Сталіна. Українські чоловіки, жінки, і діти померли від голоду, бо плоди їхньої праці відібрали, намагаючись зламати волю гордого народу. 23 листопада американський народ шанобливо приєднається до українців по всьому світу, в тому числі і до багатьох українських американців, у вшануванні мільйонів, які безневинно загинули у результаті цієї штучно створеної катастрофи. Хоч Голодомор став прикладом найгіршого, що є у людстві, величезна стійкість та мужність, виявлена українським народом перед обличчям такої жорстокости, є свідченням незламности національного духу. Навіть у найгірші дні голоду українці ніколи не полишали надії, що їх батьківщина одного прекрасного дня стане незалежною і вільною. Ця сумна подія є можливістю поміркувати про зло, на яке здатні люди. Пригадуючи та вшановуючи пам'ять жертв Голодомору, ми повторюємо наш заклик поважати універсальні права людини та вчергове підтверджуємо нашу готовність запобігати повторенню подібних злодіянь". *(„Голос Америки")*

Сенатор Б. Кардин – про Голодомор

ВАШІНҐТОН. – Голова Гельсінкської комісії США сенатор Бенджамін Кардин оприлюднив заяву з приводу 80-річчя Голодомору 1932-1933 років в Україні, в якій зокрема розповів про свою поїздку до Києва: „Я відвідав Меморіял пам'яті жертв Голодоморів у центральному районі Києва, який болісно нагадує страждання, спричинені навмисною і нелюдською політикою радянського диктатора Йосифа Сталіна з метою придушити український народ і знищити його громадянські, культурні і політичні права. ... Міжнародні пропозиції прийти з допомогою були відкинуті, причому прибічники Сталіна заперечували повідомлення про голод. Водночас Радянський Союз експортував зерно на Захід. У кінцевому звіті створеної у 1988 році Конґресом Комісії з питань голоду в Україні у 1932-1933 роках зроблено висновок, що „Йосиф Сталін і особи з його оточення відповідальні за геноцид проти українського народу у 1932-1933 роках". Американський юрист польсько-єврейського походження Рафаель Лемкін, який вжив термін „геноцид", відіграв важливу ролю у прийнятті в 1948 році Конвенції ООН про геноцид, яка охарактеризувала "знищення українського народу" як „клясичний приклад радянського геноциду". *(„Голос Америки")*

Проґрес на переговорах з Іраном

ЖЕНЕВА. – 24 листопада представники Ірану, США, Китаю, Великобританії, Франції, Німеччини і Росії досягли угоду щодо ядерної програми Теграну. Цей факт підтвердив Міністер закордонних справ Ірану Мохамед Джавад Заріф. Угода передбачає зупинку у створенні ядерного реактора в Араку, а також зобов'язує Іран надати для міжнародних інспекторів доступ до ядерних лябораторій у Фордо і Натанку. Іран також змушений знищити весь збагачений до 20 відс. уран. Це було вже третє коло перемовин від серпня цього року, відколи президентом Ірану став політик поміркованих поглядів Гасан Рухані. *(„Кореспондент")*

Активізуються ісламісти в Китаї

ПЕКІН. – Ісламістський рух Східного Туркестану взяв на себе відповідальність за терористичну акцію на пекінській площі Тяньаньмень 28 жовтня, під час якого загинуло п'ятеро мирних людей. Керівник руху Абдула Мансур запевнив, що ісламісти вестимуть все активнішу терористичну діяльність проти китайської влади. Ісламістський рух Східного Туркестану діє в Китаї з 1990-их років. Він виступає за відокремлення Синьцзян-Уйґурського реґіону від Китаю і створення на його території ісламської держави. *(„Кореспондент")*

Українці світу – за евроінтеґрацію

Брюссель

24 листопада єпископ Борис Гудзяк (Паризька єпархія Української Греко-Католицької церкви) звернувся до учасників Евромайдану в Брюселі, які зійшлися на підтримку евроінтеґрації України. (Фото: Релігійно-інформаційна служба України)

Стокгольм

У Стокгольмі українці пам'ятали Голодомор і підтримали евроінтеґрацію України. (Фото: Союз Українок Скандинавії)

Чикаго

Українці Чикаго вийшли на демонстрацію 24 листопада на підтримку Евромайданові в Києві. Учасники акції несли прапори та символіку України та Европейського союзу, заявляли, що не хочуть щоби Україна вступила до Митного союзу. (Фото: Юліян Гайда)

Лондон

Українці Великої Британії вийшли на мітинґ під гаслами протесту проти рішення українського уряду відмовитися від зближення з Європою. Як повідомляє кореспондент „Радіо Свобода" у Лондоні, понад 100 учасників мітинґу зібралися у центрі Лондона поблизу будівлі британського парляменту. (Фото: „Радіо Свобода")

Львів

Близько 100 львів'ян, переважно студентів львівських вишів, зібрались з вечора 21 листопада на майдан біля пам'ятника Тараса Шевченка у центрі Львова. „Україна у Европі", скандували молоді люди. Учасники акції, пояснили, що хочуть солідаризуватись з киянами, які теж вийшли на протест. (Фото: „Радіо Свобода")

Відбувся 20-ий звичайний Собор УПЦ США

Учасники 20-го звичайного Собору Української Православної Церкви США.

САВТ-БАВНД-БРУК, Ню-Джерзі. – 17 жовтня Божественною Літургією у Свято-Андріївській церкві-пам'ятникові розпочався 20-ий звичайний Собор Української Православної Церкви США. Митрополит Антоній разом з Єпископом Даниїлом очолили Літургію, а православне духовенство з усієї країни приєдналися з молитвами.

Ця трирічна подія в житті УПЦ США — зібрання духовенства і мирян — служить для обговорення діяльности різних церковних служб та їхнього впливу на душі християн, тому кожен такий собор є важливий для всіх учасників, тим більше цей, оскільки його темою були відомі, і водночас не прості для розуміння, біблійні слова: „Чи я сторож брата свого?".

Після сніданку процесія священнослужителів, мирян і гостей собору з іконою Почаївської Божої Матері та зі співом традиційного тропаря „Спаси Господи, людей твоїх, і благослови наслiддя Твоє..." прийшла до Українського Культурного Центру. Митрополит Антоній благословив зібрання і закликав Святий Дух провадити учасників Собору.

Після відспівання національних гимнів Сполучених Штатів Америки та України делеґати собору почули слухали відео-привітання від Вселенського Патріярха Варфоломія до священнослужителів та делегатів 20-го Звичайного Собору нашої Церкви.

Під час промови на тему „Стан нашої Церкви" Митрополит Антоній глибоко розкрив тему Собору – „Чи я сторож брата свого?", підвівши узіх присутніх до висновку: „...Бог відповів на це питання через Ісуса Христа нашого Господа гучним – „Так!" Я є сторож, опікун, охоронець брата свого. Ми повинні дбати про інших, бо Бог перший подбав про нас посилаючи Свого Сина, який помер на хресті ради нашого спасіння".

Після призначення ведучих Собору — прот. Івана Наконечного, настоятеля катедри св. Володимира з Парми, Огайо, та д-ра Павла Міцевича з парафії св. Андрія Первозваного в Лос-Анджелесі, і секретарів Собору та парляментарія, слідував звіт голови Консисторії УПЦ США Єпископа Даниїла.

Зокрема він сказав: „Сьогодні, незважаючи на постійну іміґрацію, наша Церква вже не є Церквою іміурантів чи церковною структурою діяспори, а є Церквою, яка природно, міцно та гордо укорінена на американській землі. Це означає що Церква в наш час вже не є більше стурбована проблемами соціяльно-економічного виживання її членів у новій країні. Утворилися нові умови. Ми є Христова Церква, яка може повністю зосереджуватися на сприянні Православній Вірі та на культивуванні вічних християнських цінностей".

Єпископ Даниїл підкреслив, що будувати новий храм – не є досить, „ми повинні заповнити Церкву живим життям і діяльністю.... Господь створив тіло таким чином, щоб „члени однаково дбали один про одного. І коли терпить один член, то всі члени з ним терплять; і коли один член пошанований, то всі члени з ним тішаться". (1 Коринтян 12:25-26)

Перший день Собору завершився бенкетом, під час якого були показані відео-спогади про життя у Свято-Софіївській Українській Православній Богословській семінарії, про догляд за дітьми-сиротами в Україні.

До праці Собору приєднався Єпископ Севастіян з Грецької Православної Церкви, він привітав присутніх від імені Архиєпископа Дмитрія, котрий не зміг прибути на Собор з огляду на засідання Священного Синоду.

Особливу увагу цього вечора привернула нова програма „Благодійники нашої святої Української Православної Церкви". Цим титулом будуть щороку відзначатися п'ятеро духовних осіб і мирян, котрі все своє життя присвятили Церкві і своєю діяльністю стали прикладами для інших.

Цього разу медальйон з іконою св. Андрія Первозваного отримали протопресвітер Василь Дяків, Омелян Скочипець, Валентина Кузьмич, Надія Мірчук, д-р Анатолій Лисий (посмертно).

Наступного дня відбулися збори комітетів – Благодійности Церкви, Місії, Семінарії, Історично-наукового Центру, Видавничого, Зростання та оновлення парафій, Нових еміґраційних справ, Міжцерковних взаємин, Фінансового, Номінаційного та Конституційного. Кожний комітет підготував звіт, який було розглянуто собором у другій половині дня.

Семінар під назвою „Роля жінки в Православній Церкві" презентували Карі Фрост, кандидат філософських наук та парафіянка парафії св. Миколая у Шарлотсвілі, Вірджинія, та паніматка Кирияки Фіцджералд з Семінарії Чесного Хреста в Бруклайні, Масачусетс.

Суботній ранок, як звичайно під час собору, розпочався Божественною Літургією, на якій Владика Даниїл та духовенство деканатів співслужили. Опісля тривали звіти від комітетів.

Відбулся обрання нової Ради Митрополії із делегатів 20-го Звичайного Собору.

На закінчення пленарного засідання учасники 4-го Молодіжного Собору УПЦ США представили делеґатам 20-го звичайного Собору потреби та труднощі сучасної молоді.

Офіційне пленарне засідання 20-го звичайного Собору завершилося у суботу по обіді, після чого всі учасники відвідали Свято-Софіївську семінарію.

У неділю вранці майже 300 вірних прибули до церкви-пам'ятника у Савт-Бавнд-Бруку на Божественну Літургію, якою завершувався 20-ий звичайний Собор. Діти релігійної школи та українських наук св. Андрія разом з сестрицтвом Покрови Богородиці та настоятелем церкви прот. Юрієм Сівком привітали Митрополита Антонія та Єпископа Даниїла. Хором дириґу-

(Закінчення на стор. 12)

Митрополит УПЦ США Антоній вітає делеґатів 20-го звичайного Собору.

АМЕРИКА І СВІТ

Ізраїль не довіряє Іранові

ЄРУСАЛИМ. – Прем'єр-міністер Ізраїлю Беньямін Нетанягу назвав „історичною помилкою" міжнародну угоду щодо ядерної програми Ірану. За його словами, після досягнення цієї угоди світ став ще небезпечнішим. Саме тому, сказав Б. Нетанягу, Ізраїль залишає за собою право на самооборону, і в будь-якому випадку унеможливить ядерні досліди Теграну у воєнних цілях. *(„Кореспондент")*

Острови Сенкаку – предмет суперечки

ВАШІНҐТОН. – У зв'язку з тим, що Міністерство оборони Китаю у зону своєї повітряної оборони включило японські острови Сенкаку, Японія заявила китайській стороні рішучий протест. Стурбованість зростанням напружености в реґіоні Східньо-Китайського моря висловила представник Ради національної безпеки США Кейтлін Гейден. „Ми повідомили китайську сторону про нашу стурбованість і координуємо дії з нашими партнерами і союзниками в реґіоні", – сказала К. Гейден. Суперечка про острови Сенкаку триває від початку 1970-их років. *(„Дзеркало тижня")*

Москва шпигує в Берліні

БЕРЛІН. – 24 листопада німецький журнал „Фокус", посилаючись на джерела в органах державної безпеки Німеччини, повідомив, що мобільний телефон Канцлера Анґели Меркель прослуховували не лише американські, але також російські, китайські і північнокорейські спецслужби. За даними журналу, підслуховування велося з території Посольства Росії в Берліні. Німецькі органи безпеки вже знають, про щонайменше 120 російських розвідників, котрі працюююють в цій країні під виглядом дипломатів. *(„Кореспондент")*

Війна з перемінним успіхом

ДАМАСК. – 23 листопада сирійські опозиційні формації відвоювали від урядових військ одне з найбільших в країні нафтових родовищ, Аль-Омар на сході Сирії. Заволодіння цим родовищем практично означає, що „Фронт аль-Нусра", котрий безпосередньо пов'язаний з „Аль-Кайдою", контролюватиме всі запаси сирої нафти в Сирії. Ця обставина може істотно ускладнити можливости для урядових військ. *(„Кореспондент")*

Каїр образився на Анкару

АНКАРА. – 24 листопада Туреччина проголосила Посла Єгипту Абдельрахмана Салах Ель-Діна персоною нон ґрата. В заяві турецького Міністерства закордонних справ говориться, що „цей крок подиктований принципом взаємности, на якому будуються міжнародні взаємини". Таким чином Анкара відповіла владі Єгипту, яка днем раніше вислала з країни посла Туреччини. При цьому Каїр своє рішення пояснив тим, що Туреччина намагається зформувати в очах громадськости неґативний образ Єгипту і підтримує організації, котрі намагаються дестабілізувати ситуацію в Єгипті. *(„Кореспондент")*

Шотляндія іде до незалежности

ЕДИНБУРҐ. – Незалежність Шотляндії від Великобританії буде проголошено 24 березня 2016 року – в тому випадку, якщо за відокремлення більшість шотляндців проголосує під час референдуму 18 вересня 2014 року. Перші вибори до незалежного шотляндського парляменту можуть відбутися у травні 2016 року. 24 березня – це на британських островах День Союзу Корон. У 1603 році в цей день Шотляндія й Англія об'єдналися в династійну унію, в рамках якої формально залишалися незалежними королівствами. *(Бі-Бі-Сі)*

„Евробачення" – не по кишені

БЕЛҐРАД. – 22 листопада відразу дві країни, Сербія і Болгарія, оголосили про свою відмову від участи в міжнародному музичному конкурсі „Евробачення", який має відбутися в 2014 році в Данії. Обидва рішення спонукані скрутною фінансовою ситуацією в цих країнах, коли грошей не вистачає на важливіші потреби, ніж пісенні розваги. *(„Бі-Бі-Сі")*

Ще не вмерли України ні слава, ні воля!

Україна – на новому Майдані. Не може і не буде вона вічно належати брехливій і зрадливій чиновницькій зграї. Не вернеться її воля і незалежність під московський чобіт – нехай не мріють про це україножери азарови, табачники, колісниченки і їм подібні. Стане незнищенна українська волелюбність кісткою в горлі путінської Москви, задурілої від марного наміру повернути назад колесо історії. І Віктор Янукович найближчим часом побачить, що є президентом тільки „реґіоналів“, а не всієї України – країни, що була, є і буде органічною частиною Европи.

Отже, мали рацію всі ті, що не повірили проевропейській риториці В. Януковича – безпринципної людини з неукраїнською душею. Як пес, що вертається на свою блювотину, нікчемний керівник незалежної Української держави готовий віддати її в російські руки – в ті самі, котрі пролляли ріки і моря невинної української крови і досі не покаялися.

21 листопада провладна більшість у Верховній Раді, за помахом руки Президента, провалила всі шість законопроєктів щодо можливости лікування засуджених громадян за кордоном. Цим було підкреслено нахабне іґнорування головної вимоги Европейського парляменту на шляху до підписання Угоди про асоціяцію України з Европейським союзом. Посланці від Европарляменту Олександер Кваснєвский і Пет Кокс оголосили, що їхня місія в Україні закінчується безрезультатно. Коли вони того ж дня виходили з будинку Верховної Ради після останньої розмови з її головою Володимиром Рибаком і журналісти хотіли довідатися подробиці, О. Кваснєвськиий сказав тільки: „Без коментарів...“.

Ні, коментарі будуть от-от – і такі, що їх влада не сподівається. Бо народ уже усвідомлює, що річ – не у страхові В. Януковича перед Юлією Тимошенко, а в його незрілому, недержавницькому політичному світогляді. Завівши економіку України в глухий кут і звівши політику до рівня однопартійного режиму за взірцем сталініста Володимира Путіна, В. Янукович намагається рятувати власну шкуру ціною державного суверенітету України, тягнучи її, без її згоди, до Москви – продає.

Й от як починається „другий“ Майдан: не встигло закінчитися те ганебне засідання Верховної Ради, як на Европейській площі Києва стали збиратися люди з протестними гаслами і прапорами Европейського союзу. Ніхто їх не організовував, це цілком спонтанний рух відповідальних за долю України громадян, зокрема української молоді. Їхня чисельність зростала щогодини, як снігова лава, і вночі, з четверга на п'ятницю, на Европейському майдані – ще до того, як туди прибули Віталій Кличко, Арсеній Яценюк і Олег Тягнибок – вирувало щонайменше двотисячне народне віче. Це – початок нової української революції. 23 і 24 листопада людська маса перевищила 100 тис. осіб.

Багатотисячні протести проти сваволля „реґіонального“ режиму у багатьох містах України 24 листопада – від Львова до Донецька – засвідчують, що сумнівів бути не може: українці живуть на рідній землі і хочуть жити, як люди. І їх не зупинить ніяка сила, ніякі „Беркути“, ніякі путіни.

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Газета заснована у 1893 році — Видає Український Народний Союз

Головний редактор: Рома Гадзевич
Редактори: Левко Хмельковський, Петро Часто

FOUNDED IN 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

☎ (973) 292-9800 — **E-mail:** svoboda@svoboda-news.com
Fax (973) 644-9510 — **Website**: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to:
Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Передплата: $65.00 на рік, $40.00 на півроку.
Для членів УНСоюзу – $55.00 на рік, $35.00 на півроку.

Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda“.
Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ“	
Адміністрація / Оголошення	Володимир Гончарик
	☎ (973) 292-9800 x 3040 **Fax** (973) 644-9510 **E-mail** adukr@optonline.net
Передплата	Володимир Гончарик
	☎ (973) 292-9800 x 3040 **E-mail** subscription@svoboda-news.com

ІСТОРІЯ

Український світ, знищений радянською владою

Світлана Орел

КІРОВОГРАД. – У Національному музеї народної архітектури і побуту цього літа відкрилася незвичайна виставка. У будинку, що представляє забудову степової Кіровоградщини 1960-их років, були представлені предмети домашнього вжитку, вироби традиційних народних ремесел, інструменти, ікони, фотографії, збережені жителями 25 населених пунктів Новогеоргіївського району, затоплених під час будівництва водосховища Кременчуцької гідроелектростанції. Усе це – тільки невеличка частина з 18 тис. експонатів Захарівського краєзнавчого сільського музею. У Захарівці мешкають переселенці з затоплених сіл, і саме вони стали ініціяторами створення такого музею.

Виставка відкрита 22 серпня згідно з всеукраїнським проєктом підтримки сільських музеїв „Скарби родоводу України“, який започаткував керівник науково-дослідного відділу народного мистецтва та фольклору Національного музею народної архітектури та побуту Олександер Босий за підтримки народного депутата Станіслава Березкіна та ініціятивної групи „Спільна дія“.

Затоплення величезної частини Придніпров'я досі залишається в українській свідомості „білою плямою“.

Долина Дніпра була колись густонаселеним краєм. На території нинішнього Кременчуцького водосховища жило людей більше, ніж у всьому Єлисаветградському повіті. Коли навесні спадала повінь після розливу Дніпра, залишався м'який мул, на якому добре родило все, посаджене людьми. Після повені утворювалися озерця, де залишалися соми, щуки, коропи. Їх просто при потребі набирали в кошики.

Коли постало питання про затоплення цих територій, люди не вірили, що можна знищити такий благодатний край. Люди не хотіли виїздити, знищувати сади. Деякі просто зачинялися в хатах. До очищення території залучали в'язнів. Практично силоміць привозили чоловіків з заходу України, щоб спилювали сади, бо місцеві категорично не хотіли цього робити.

Під воду пішли цвинтарі Новогеоргієвська, 1,200 садиб. Коли почалось затоплення, домашніх речах та уламках пливли собаки, коти, лисиці, їжаки, вовки, зайці, сподіваючись врятуватися. Їх тут же вбивали „будівники нового життя“.

Під воду пішли всі храми, що були на тій території. Безповоротно загинули всі козацькі січі.

О. Босий розповідає: „В архівах я знайшов дані, що під час затоплення загинули 224 особи. В документах сказано, що це були психічно хворі люди. Та, очевидно, це були ті, хто не хотів розлучатися з своїми оселями, здебільшого люди старшого віку, які пішли на дно разом з тим світом, у якому жили і який не захотіли покинути, зрадити“.

У Придніпров'ї зосереджена значна частина української етнографічної спадщини, звичаїв, обрядів, ремесел. Їх великою мірою знищено. Величезних втрат зазнала і народна мораль. Адже не в сиву давнину, а до затоплення у придніпровських селах люди не знали, що таке замки. Підпер двері палицею, значить – господаря немає вдома.

У селі Захарівці ще жива пам'ять про придніпровську батьківщину і тут з ініціятиви самих мешканців виник краєзнавчий музей. Вчителька історії Любов Шкірай запропонувала дітям збирати речі, які вже ніби й не потрібні у сучасному господарстві. Потім цю справу підтримали дорослі. Зібране розташували у 15 залях.

Виставка стала спробою показати український світ, безжально знищений радянською владою. Очевидно, без усвідомлення того, що втрачено і як саме це зроблено, важко рухатися вперед.

Олександер Босий розповідає про експонати виставки.

НА ТЕМУ ДНЯ

Взоруючись на Джорджа Орвела...

Тарас Кузьо

„...Партія намагається здобути владу лише заради самої себе. Ми не зацікавлені в добробуті інших; ми зацікавлені лише у владі". Джордж Орвелл, „1984"

Найбільшою перешкодою для американських та європейських політиків для адекватного розуміння України та інших країн Евразії завжди була прірва між тим, що говорять українські провідники, і тим, що вони роблять. Це надзвичайно збиває з пантелику – навіть таких довготривалих спостерігачів України, як я. Тому минулого року я почав збирати зразки такого орвелівського двомислення, яке, за словами самого Дж. Орвела, полягає у „здатності одночасно мати два протилежні погляди на одну річ і погоджуватися з ними обома".

Підґрунтям такого двомислення у випадку українських політиків є, звичайно ж, радянський спосіб мислення, який не бачить проблем у тому, щоб говорити одне, а робити протилежне, наприклад, розробляти законодавство, яке дозволить Юлії Тимошенко виїхати до Німеччини, і водночас відкривати проти неї нові кримінальні справи. Як ідеться у романі Дж. Орвела „1984", „говорити умисну неправду, усім серцем вірячи в неї, забувати про всі факти, які можуть виявитися незручними, і тоді, коли знову виникає потреба, витягати їх на світ Божий на необхідний час, заперечувати існування об'єктивної реальности і в той же час визнавати реальність, яку сам же заперечуєш – усе це вкрай необхідно".

Слова Президента Віктора Януковича та Прем'єр-міністра Миколи Азарова не варто сприймати як такі, що відображають політику, яку вони проводять. Найбільш разючим прикладом цього стало „водіння за ніс" европейських чиновників у питанні Ю. Тимошенко, чиє звільнення є умовою отримання Україною Угоди про асоціяцію на зустрічі у Вільнюсі 28-29 листопада.

Протягом останніх двох років в Україні проходив орвелівський „тенісний матч" – звільнять – не звільнять. Сьогодні – менш ніж за тиждень до Вільнюської зустрічі – стало вповні зрозуміло, що Президент В. Янукович навіть не розуміє значення поняття „вибіркове правосуддя", найбільш показовим прикладом якого є справа Ю. Тимошенко. Кілька днів тому, наприклад, Президент заявив, що „всі громадяни України перед законом рівні", а „верховенство закону і верховенство права … стосується всіх".

Прикладів такого двомислення безліч. Нещодавно Президент В. Янукович також зауважив, що українські „ЗМІ грають важливу ролю у розбудові демократичного суспільства" – в часи, коли сфера застосування свободи слова звужується з кожним роком його президентства. Україна зайняла четверте місце з шести країн-учасниць „Східного партнерства" за виміром свободи слова, пропустивши вперед навіть Вірменію. Нижче опинилися лише Азербайджан і Білорусь. Ми б усі плескали в долоні, якби Україна не нагадувала „Колгосп тварин" Дж. Орвелла, де окремі звірі були рівніші, ніж інші – так само, як у Радянському Союзі.

Під час нещодавнього заходу я запитав Прем'єр-міністра М. Азарова, чому, попри офіційну риторику, українці не вірять у те, що Президент В. Янукович відданий боротьбі з корупцією. М. Азаров прямолінійно відповів, що його уряд за останні три роки досяг більших успіхів у боротьбі з корупцією, ніж було зроблено за останні два десятиліття. Тільки з його пам'яті чомусь вислизнув той факт, що він сам був членом уряду протягом шести з цих 20 років.

Прем'єр-міністр М. Азаров та інші члени українського уряду не мали можливости прочитати книгу, написану Президентом В. Януковичем, адже такої книги не існує. Після того, як В. Янукович задекларував величезні „роялті" від нібито написаної ним книги у двох останніх податкових деклараціях, українські журналісти обшукали українські книжкові крамниці, однак, безрезультатно. Або їх усі встигли продати, або – що вірогідніше – її ніколи не публікували.

Протягом двох останніх років офіційна платня Президента В. Януковича складала 757 тис. грн., однак, задекларований ним дохід виявлявся куди більшим – 17 і 20 млн. грн., відповідно. Різниці між офіційною платнею і офіційними доходами, таким чином, склали 2 млн. дол. і 2.2 млн. дол., відповідно, і покривалися, згідно з офіційними даними, прибутками від „роялті" за його книжку-привид.

На жаль, виявилося також, що донецький видавничий дім, який нібито виплачував йому „роялті", насправді не публікує книжки, і тому вся історія стала ще одним прикладом орвелівського двомислення.

На відміну від складнощів у пошуку його книжки, ми можемо подякувати „Google Earth" за те, що він вказує місце розташування президентських палаців.

Справді, дуже вірогідно, що членів уряду запрошують до розкішного маєтку в Межигір'ї, розташованого поблизу Києва, який Олександер Мотиль з Ратґерського університету назвав „кошмарним поєднанням нуворишського кітчу, пізньооттоманської пишноти, діснейлендівської вульґарности та несмаку Дональда Трампа". До складу маєтку входять велике мисливське угіддя, тенісні корти, фальшивий еспанський галеон та інші об'єкти, покликані зняти стрес працелюбних українських посадовців.

Українці вважають Межигір'я прикладом неконтрольованої корупції. Тому не дивно, що українська влада дуже чутлива до оприлюднення інформації про марнославний спосіб життя Президента країни з великою часткою бідного населення та затримками з виплатою зарплат.

Два роки тому Україна ухвалила добре сприйнятий всередині та поза межами країни закон про доступ до інформації, який стосувався усіх посадовців, хоча здавалося, що Президент так і залишиться над законом. Втім, фотографії Межигір'я знаходяться у вільному доступі в інтернеті – в країні, де близько половини населення підключено до онлайн-мережі (утім, покищо ніхто не бачив, як Президент користується пляншетом, новтбуком чи смартфоном).

Однак, це не заважало власникам ЗМІ, які намагаються підтримувати добрі стосунки з Президентом В. Януковичем, звільняти своїх редакторів, наприклад Ігоря Гужву – за публікацію фотографій президентського палацу в популярній газеті „Сеґодня".

Імітуючи сцени з „1984" Дж. Орвелла, представники влади настільки параноїдально бояться оприлюднення інформації про свій розкішний стиль життя, що намагаються завдяки використанню правоохоронних сил не допустити показ фільму про Межигір'я в 20 містах України. В часи Радянського Союзу „новий клас", як його називав Мілован Джилас, міг сховатися від широкого загалу в закритих гуртках, однак, у сучасному мережевому і ґльобалізованому світі це неможливо. Межигір'я можна знайти в „Google Earth" та в багатьох інших точках інтернету.

Журналісти опублікували фотографії київського міліціонера з відділення по боротьбі з організованою злочинністю, який привів 30 (добряче напідпитку) бездомних, які влаштували безпорядок, аби скасувати показ фільму. В інших випадках фільм не було показано внаслідок або відключення електрики, або підкидання сльозогінних засобів, або міліцейських пошуків „вибухівок". В Україні, де діють орвелівські закони, ті, хто покликані боротися зі злочинцями, захищають тих, хто зловживає своєю посадою, цензуруючи інформацію про нестримні апетити Президента В. Януковича (він має такі ж розкішні маєтки у Криму і Карпатах).

У серпні журналістів, які подорожували до Берліну, аби показати цей фільм, на київському летовищі затримали прикордонники, чию службу не реформували з радянських часів, коли вона була частиною КҐБ. Вони шукали на новтбуках журналістів „державну таємницю" і конфіскували DVD-диски з фільмом. Вочевидь, українські силовики ніколи не чули про існування „Cloud", „Google Drive" чи „Drop Box".

Чи зможе Президент В. Янукович прийти до тями і зрозуміти свою помилку щодо ув'язнення Тимошенко? Чи можемо ми сподіватися на те, що після Вільнюсу український Президент замінить орвелівську систему, в якій він грає провідну ролю, на справжню европейську оперу?

Я сумніваюся в цьому.

Від редакції: коментар написаний 21 листопада.

На конференції зібралися музейники, бібліотекарі та архіварі

Марія Климчак

ЧИКАҐО. – Третя конференція музейників, бібліотекарів та архіварів Північної Америки відбулася в Українському національному музеї (УНМ) 4-6 жовтня. У її роботі взяли участь провідні фахівці музейної та бібліотечної справи. Ідея музейного партнерства, започаткована три роки тому Українським музеєм-архівом у Клівленді, лягла в основу створеної рік тому організації „Ukrainian Heritage Consortium of North America" (UHCNA) під час другої конференції, господарем якої стали Український музей і бібліотека в Стемфорді, Конектикат.

До Чикаґо прибули музейники з Стемфорду, Клівленду, Ню-Йорку, Бавнд-Бруку (Ню-Джерзі), Вашінґтону, Гарвардського університету, Торонто.

Учасники конференції музейників, бібліотекарів та архіварів в Чикаґо. (Фото: Український національний музей)

На порядку денному були перспективи музейного партнерства та стан і майбутнє українських бібліотек і архівів в Америці, обмін досвідом з питань оцифрування історичного, культурного та наукового надбання, що зберігається в архівах, музеях, бібліотеках діяспори. Також була нагода говорити про значення книги та бібліотечних колекцій для українського суспільства у діяспорі і Україні.

Відкриваючи конференцію, президент музею Ярослав Ганкевич привітав гостей, підкресливши важливість такого спілкування. Оглядову екскурсію для делеґатів і гостей провела Марія Климчак, куратор музею. Згодом гості перейшли до Українського інституту модерного мистецтва, де відбулося відкриття виставки, присвяченої темі геноциду, переданої думками мистців сьогодення.

Модератор Лідія Ткачук, віце-президент УНМ, ознайомила учасників з пляном роботи, який включав майстер-кляси фахівців музейної справи Рут Нортон (Field Museum) та Беверлі Серел (Serrell & Associates, Museum Exhibition Consultants). Тематика презентацій торкалася проблемних ситуацій у галузі збереження фондів та виготовлення супроводжувальної документації.

Науково-практичний семінар було поділено на кілька сесій, метою яких було вироблення спільної стратегії щодо професійної комунікації в загальноукраїнському музейному просторі. Важливі питання винесли на обговорення д-р Юрій Грицеляк, Юрій Добчанський, Андрій Фединський щодо місця і ролі книгозбірень та механізмів можливої передання їх в Україну. Володимир Пилишенко, Любов Волинець, Орест Гриневич підтримали думку звернутися до громади в США через пресу з закликом зберегти українську книжку, особливо книгозбірні та архіви відомих діячів культури і громадського життя діяспори. При цьому кожен з наших музеїв готовий сприяти цьому благородному починові.

Досвідом опрацювання і збереження архівних документів поділилися Ольга Алексич, Михайло Андрець, Наталія Гончаренко і Лариса Булига. Час вимагає, щоб музеї впливали на трансформацію думки щодо матеріяльної культури та будували новий міст комунікацій в суспільстві. Практичні поради з створення віртуальних експозицій, електронної ґалерії, музейного терміналу надали Ганя Кріль-Пизюр, М. Андрець, Анізія Кравс, д-р Андрій Грегорович.

Всі учасники і делеґати підтримали ідею Г. Кріль-Пизюр та Українського музею в Ню-Йорку щодо організації пересувної виставки, присвяченої 200-літтю від дня народження Тараса Шевченка. Це важливий спільний проект інтеґрації освітнього і музейного, у процесі якого формується соціокультурна свідомість відвідувача, – вважають Сергій Панько та Остап Кінь. А. Кравс, куратор Українського музею-архіву в Клівленді, у співпраці з усіма музеями, готує відкрити до цієї знаменної дати електронну ґалерію.

Наступної осені музейники зустрінуться у Вашінґтоні, де встановлено пам'ятник Тарасові Шевченкові, і теми доповідей присвячуватимуться Шевченкіяні.

Головним питанням залишається фінансування. Теоретично Україна, як держава, повинна б опікуватися осередками українства, але практика покищо не має такого прикладу. Ю. Добчанський, старший спеціяліст з каталогізації та консультант з української проблематики Бібліотеки Конґресу США, перейняв естафету господаря.

Я. Ганкевич подякував усім учасникам та побажав успіхів. Допомогу у проведенні конференції надали Фундація кредитівки „Самопоміч", фундація „Спадщина", бухгалтерсько-податкова фірма „Hankewych & Associates Inc.", „Ideal Bakery", ресторан „Шоколад", „Kasia's Deli".

На Союзівці відбувся Крайовий Пластовий З’їзд

Рома Гадзевич

КЕРГОНКСОН, Ню-Йорк. – 19-20 жовтня Українська Скавтська Організація Пласт провела на Союзівці, оселі Українського Народного Союзу, свій дворічний Крайовий Пластовий З’їзд (КПЗї’зд). На ньому відбулися вибори нової Крайової Пластової Старшини (КПСтаршина) та Крайової Пластової Ради (КПРада). Делеґати з’їзду відповідним голосуванням також внесли деякі зміни до Статуту Пласту у США.

Пластовий капелян о. д-р Іван Кащак відкрив з’їзд молитвою, а опісля Начальний Пластун д-р Любомир Романків та голова Головної Пластової Булави Марта Кузьмович вітальними словами розпочали процес обговорення винесених на розгляд з’їзду пластових тем. До робочої президії з’їзду були обрані д-р Роман Гриців – голова, Петро Стесюк – заступника, Ксеня Козак і Ксеня Захарчук – писарі.

Члени новообраних КПСтаршини та КПРади в США (зліва): Андрій Микита, Адя Кнігницька, Леся Лебедь, Христа Кохан (голова КПС), Зоряна Ставнича, Ксеня Захарчук, Андрея Лебедь, Оленка Борковська, Леся Літепло, Василь Літепло, Надя Нинка (голова КПРади) та Борис Павлюк. (Фото: Андрея Жаровська)

Представники попередніх КПСтаршини та КПРади подали звіти, відтак делеґати з’їзду розділилися на окремі комісії – таборів, резолюцій, номінації, статутів тощо. Також було обрано Верифікаційну комісію, яка пізніше оголосила, що 78 делеґатів між собою мали 112 голосів.

У звіті голови КПСтаршини д-ра Христі Кохан мова йшла про те, що кількість новацтва в США швидко росте, і що це добре свідчення надійного майбутнього Пласту на Північно-американському континенті. За словами Х. Кохан, найбільші станиці діють у Ню-Йорку, Філядельфії, Чикаґо, Нюарку (Ню-Джерзі). Вона також згадала, що швидко розвивається нова станиця в Сієтлі, штат Вашінґтон, жваве зацікавлення життям пластунів спостерігається в Сакраменто, Каліфорнія, і в Тампі, Фльорида, там уже доцільно засновувати нові пластові групи.

Після перерви перша заступниця голови КПСтаршини Леся Лебедь звітувала про окремі зміни до Статуту, перше запропоновані під час КПЗ’їзду в 2011 році. Як голова Статутової комісії Л. Лебедь згадала, що Статут обов’язково має бути оновленим, оскільки треба неодмінно дотриматися сучасних урядових законів. Наприклад, існує вимога, згідно з якою керівництво американської неприбуткової організації має зустрічатися принаймні раз в рік. Тому є потреба з’ясувати єрархічну структуру пластової організації в США.

Пізніше по полудні Скобиний круг та Орлиний круг зустрілися на окремих засіданнях з метою обговорити пляни виховної праці. Під час цього засідання виховники обирали склад нової крайової булави новацтва та юнацтва.

В неділю, 20 жовтня, після спільної Божественної Літурґії, загальний склад з’їзду зійшовся у головній залі, щоби поділитися звітами з окремих комісійних засідань. Статутова комісія пропонувала свої зміни, які були схвалені 75 голосами „за“, 21 голос був „проти“, четверо утрималися.

Номінаційна комісія тоді представила свої кандидатури. На пост КПСтаршини США – д-р Х. Кохан, голова; Л. Лебедь – перша заступниця з адміністративних питань; Катруся Долішна – друга заступниця з виховних питань; Зоряна Ставнича – голова фінансів та господарства; Андрея Лебедь – крайова комендантка новацтва; Катруся Стецик – крайова комендантка юнацтва; Туня Білик-Шатинська – крайова комендантка таборів; Адя Ганкевич-Кнігницька – референт юнацького вишколу; Андрій Микита – референт новацького вишколу; Оленка Борковська – референт тіловиховання; Леся Літепло – кореспонденційний писар; Ксеня Захарчук – протоколярний писар; Юліян Гайда – референт преси та видань. (Крайові коменданти старшого пластунства та сеньйорату обрані під час крайових з’їздів тих уладів).

До КПРади обрано: Надя Нинка – голова; Борис Павлюк і Стефан Пелещук – члени на чотири роки; Василь Літепло – заступник. Андрій Дурбак, Ігор Микита та Олесь Лабунька (заступник голови) продовжують своє членство на додаткові два роки.

Пластуни, присутні на з’їзді, підтвердили номінації на підставі одностайного схвалення. З’їзд завершився заприсяженням нових членів КПСтаршини та КПРади Начальним Пластуном Л. Романковом.

(Переклад з англійської мови: референтура преси при КПС)

Звернення Начального пластуна Любомира Романкова на Крайовому Пластовому з’їзді США.

На нарадах Статутової комісії під час КПЗ’їзду. (Фото: Андрій Зварич)

Пластуни змагалися на 51-ій „Орликіяді"

Юліян Гайда

КЕРГОНКСОН, Ню-Йорк. – Молоді члени Української Скавтської Організації Пласт зустрілися 9-10 листопада на Союзівці, оселі Українського Народного Союзу, щоб позмагатися в унікальному інтелектуальному конкурсі під назвою „Орликіяда". 14 загонів з Канади та США взяли участь у змаганнях. Учасники відповідали на запитання, брали участь у виставці експонатів, виступали на тему „Житниця Европи" про українське хліборобство.

Перемогу здобув загін 17-го куреня ім. Байди Вишневецького та 28-го куреня ім. Княгині Ольги з Клівленду. „Ми дуже тяжко готувалися до змагу, – пояснила курінна Наталя Заперник, – бо нам важливо було, щоб всі члени загону брали рівну та справедливу участь у виконанні вимог „Орликіяди", щоб всі почувалися гордими з досягнень загону".

Команда та судді „Орликіяди" під проводом комендантки Марти Мудрої також роздали нагороди по категоріях. Перше місце в інтелектуальному конкурсі здобули члени 31-го куреня з Пасейку, Ню-Джерзі. В творчій виставці експонатів перемогу вибороли 7-ий та 6-ий курені з Чикаґо. А в мистецькому виступі виграли члени 11-го куреня з Торонто.

Учасники „Орликіади" на Союзівці. (Фото: Андрій Зварич)

Важливий звичай, пов'язаний з „Орликіядою", це обрання двох вірцевих членів юнацтва на пости Гетьманича та Гетьманівни – церемоніяльних ведучих „Орликіяди" на даний рік. Кандидат повинен мати добру пластову поставу та жити за прикладом Григора Орлика, славного українського француза, видатного українського провідника на засланні та сина славного гетьмана Пилипа Орлика.

Цьогорічною Гетьманівною обрали Діяну Мочулу з станиці Нюарку, а на Гетьманича іменували Ростислава Винницького з станиці Торонто.

Гетьманич Ростислав та Гетьманівна Діяна Мочула.

Фестиваль в УОКЦ представив культуру і мистецтво українців

Петруся Савчак

ДЖЕНКІНТАВН, Пенсильванія. – 12 жовтня в Українському Освітньо-Культурному Центрі (УОКЦ) відбувся, незважаючи на несприятливу погоду, Український фестиваль. Завдяки завбачливому плянуванню приміщення УОКЦ було зарезервоване на випадок, якщо фестиваль довелося б перенести всередину, й саме так і сталося. Але це не завадило, концерти відбувалися на пишно вдекорованій вінками та стрічками сцені у залі ім. Бориса Захарчука, українські страви та напої подавали у „клаб-рум", продавці торгували своїм різноманітним крамом у ґалереї ім. Олександра Черника, а діти забавлялися у спеціяльно відведених „фанзонах". Все це відбувалося під цілоденний музичний супровід оркестри „Черемош".

Метою цього фестивалю було не тільки зібрати разом всю українську громаду на наше етнічне свято, але й ознайомити містечко Абінґтон з мистецтвом та культурою українців. Це є важливою частиною місії УОКЦ, і фестиваль зосередився саме на цьому.

Деякі члени комітету фестивалю: перший ряд присіли (зліва): Наталка Фірко, Софійка Захарчук, Президент УОКЦ Борис Павлюк, Андрея Жаровська та Ліда Копач. Стоять (зліва): Зенон Курилець, Дон Копач, Роксі Воланюк, Оксана Тарасюк, Співголови Ніля Павлюк та Петруся Савчак, Василь Кузьо, Галя Келер, Анна Макух, Зеня Черник та Олег Люба. (Фото: Петро Люба)

До успіху імпрези великою мірою долучилися основні спонзори – Іван Гинянський (Winner Automotive Group – Winner Ukraine), МВ-Банк, Українська Кредитова Кооператива „Самопоміч", компанія„Міст-Америка", Василь Кузьо („Ameriprise Financial") та похоронний заклад Насевича-Флечера, а також 24 добродії, які пожертвували свої гроші або цінні дарунки для авкціону кошиків.

Захоплена публіка. (Фото: Борис Павлюк)

Відкриття фестивалю розпочалося церемонією підняття національних прапорів ветеранами Посту ч. 1. Національні гимни виконали Юлія Ступень (український) та Дмитро Терлецький (американський).

Ведучий фестивалю Євген Луців вступним словом відкривав обидва концерти – о 1-ій та о 3-ій год. по полудні. Перший виступ „Вітальним танком" розпочала школа українського танцювального ансамблю „Волошки" під керуванням Олега Гудим'яка. За ними виступали талановиті діти з української кооперативної „Світлички", школа „Волошки", осередок Спілки Української Молоді, Балетна школа під керівництвом Ліси Колінз. Солістами були Ю. Ступень, Вікторія Фицик та молодші, Аня Маланчук і Діана Савчин, які вперше виступали на фестивалі.

У кімнаті ім. Івана Куземського діяли виставка та майстерні українського народного мистецтва, організовані куратором Центру Української спадщини Христиною Прокопович (спонзори – УОКЦ та Центр Української спадщини при Менор-коледжі). Майстрами на виставці були Рома Докгорн (бандура), Стефанія Грицковян (писанки), Леся Леськів (вишивка), Х. Прокопович (ґердани) та Ірина Галай (малювання на склі).

Чудова мапа національного строю, вишивки та писанки історичних та етнологічних реґіонів України, випозичена з колекції Люби та Андрія Чорнодольських з Балтимору, була доступна у ґалереї Центру.

Група продавців мала до пропозиції унікальні вироби, ювелірні прикраси, книги, забавки, спортивні сорочинки та подарунки для родин. Також можна було придбати спеціяльні сорочинки яскраво-синього кольору з золотою українською емблемою, яку створила І. Галай.

Гості фестивалю отримали можливість узяти участь в льотереї чудових та цінних кошиків, подарованих різними добродіями, а також виграти грошові винагороди у льотеріях „50/50" та „Super 50/50".

Самозрозуміло, фестиваль не обійшовся без українських страв. Вареники, голубці, ковбаса та капуста, борщ, картопляники, пікнікові та карнавальні страви – все це можна було скуштувати на фестивалі. На десерт та до кави подавали печиво домашнього приготування, подароване різними українськими організаціями.

Співголовами фестивалю були член Ради директорів УОКЦ Петруся Савчак та Ніля Павлюк. Їм старанно допомагали члени Організаційного комітету В. Кузьо, Олег Люба, Ліда Копач, Наталка Фірко, І. Галай, Оксана Тарасюк, Андрея Жаровська та Нестор Томаліщак. Групами керували Зенон Курилець, Анна Макух, Зеня Черник, Роксі Воланюк, Галя Келер, Софійка Захарчук, Дон Копач, Марк Чума, Галя Малинович, як також і президент УОКЦ Борис Павлюк, виконавчий директор Марко Тарнавський, менеджер канцелярії Іванка Білецька та скарбник Софійка Коропецька.

За свої старання був відзначений 14-річний Петро Люба, який створив летючку та інтернет-сторінку фестивалю за адресою www.ukifest.com.

Признання отримали понад 100 добровольців, члени багатьох організацій УОКЦ (Пласт, СУМА, танцювальний ансамбль „Волошки" , школа „Волошки", Союз Українок Америки, Українська Федерація Америки, Чоловічий хор „Прометей", Товариство українських сеньйорів Америки, кооперативний садочок „Світличка", Український Конґресовий Комітет Америки, Українська Рідна Школа, Пост ч. 1 Українських Американських Ветеранів та інші).

(Переклад з англійської мови: Наталя Ґріґа.)

Виступає ансамбль „Волошки" (Фото: Петро Люба)

Танцюють молоді учні школи „Волошки" .

В пам'ять Патріярха Йосифа Сліпого

Богданна Клецор-Гаврилюк

МОНРЕАЛЬ. – 20 жовтня відбулося цілоденне відзначення мученика за Українську Греко-Католицьку Церкву Патріярха Йосифа Сліпого. З нагоди 120-ої річниці від його народження Рома і Евген Купчинські організували у Музеї ім. Патріярха Йосифа це святкування з благословення Владики Стефана Хміляра.

Святкування почалося Молебнем в пам'ять Патріярха Йосифа Сліпого у церкві Успення Божої Матері. Співслужили о. протоіерей Роман Лагола, о. Ігор Ощіпко, о. Володимир Віт і о. Назар Юрів, були присутні православні священики о. д-р Ігор Куташ і о. декан Володимир Кушнір.

Святкову доповідь виголосив о. протоєрей Р. Лагола. Він описав життєвий шлях Патріярха Йосифа, згадав що він був висвячений на священика Патріярхом 25 жовтня 1981року в Римі.

Після молебня усі перейшли до Музею ім. Патріярха Йосифа, де Р. Купчинська привітала присутніх і заявила, що були використані матеріяли виставки з Інституту історії Церкви Українського Католицького Університету, Українського державного історичного архіву (відділу у Львові), львівського музею „Тюрма на Лонцького", де Патріярх Йосиф перебував у перші дні після арешту. У Монреалі Купчинські одержали документи і фотографії з приватного архіву св. п. о. митрата Івана Гаврилюка. Богданна Мончак, його дочка, надала їм доступ до архіву. Також був використаний архів Греко-католицької єпархії у Вініпезі.

В залі церкви Успення Божої Матері були висвітлені документальні фільми про приїзд Патріярха Йосифа Сліпого до Монреалю в липні 1968 року і в жовтні 1976 року. Фільми створили Мирон Мончак і Юрій та Андрій Мончаки, його сини. Після перегляду фільмів була смачна перекуска і обмін враженнями.

Р. Купчинська подякувала Лесі Гаврилюк за оформлення текстів виставки, Стефанові Вербовому за марки і конверти, видані на честь Патріярха Йосифа, за фінансову підтримку проєкту парафії Успення Божої Матері, жінкам з Ліґи українських католицьких жінок Канади при парафії Успення Божої Матері, парафії св. Архистратига Михаїла, радіо „Український час", Українській народній касі „Desjardins", Орестові і Дарії Гуменним, Б. Мончак.

Передсоборна процесія учасників 20-го звичайного Собору УПЦ США.

Відбувся 20-ий...

(Закінчення зі стор. 5)

вав Михайло Андрець. Під час Літургії Єпископ Даниїл висвятив іподиякона Феофана Макея з місійної парафії св. Антонія Пустинника в Лас-Крусесі, Ню-Мексико, у сан диякона.

На завершення Літургії єпископи посвятили прекрасну ікону „Первоприношення плодів". Ікона була подарунком від іконописця Шерил Пітух, її чоловіка Євгена та його трьох братів: Ґреґорі, Гарі та Стефена в честь їх батьків Євгена та Юлії Пітух — парафіян парафії Покрови Богородиці в Арнольді, Пенсильванія, які були активними учасниками Української Православної Ліґи та благодійниками таборів для молоді.

Владики висловили щиру подяку учасникам Собору та наголосили на необхідності зміцнення парафіяльних громад та служби поза межами парафій, з вісткою про Христове Євангеліє — віддзеркалюючи Його Любов та будучи сторожем братів і сестер своїх.

Консисторія
Української Православної Церкви США

УКРАЇНА І СВІТ

Відкрили пам'ятник Миколі Колессі

Марта Осадца

ЛЬВІВ. – 9 листопада на Личаківському цвинтарі був відкритий і освячений пам'ятник видатному композиторові та дириґентові сучасности Миколі Колессі (1903-2006).

Урочистість відбулася за участи родини композитора і шанувальників його творчости. Під час церемонії онук композитора Ярема Колесса подякував усім, хто долучився до цієї події. Священик освятив пам'ятник.

Мистецький задум пам'ятника М. Колессі втілив львівський архітектор Микола Рибинчук, автор скульптури Сергій Литвиненко (1899-1964), він же автор скульптури Каменяра на могилі Івана Франка. Ще у 1938 році він створив ґіпсовий бюст М. Колесси, який зберігається у родинній колекції Колессів. Саме він, відлитий у бронзі, нині став основою пам'ятника. Маестро навічно застиг з батутою в руці.

Пам'ятник Миколі Колессі. (Фото: Марта Осадца)

Вшанували пам'ять мученика

Євген Цимбалюк

ЗДОВБИЦЯ, Рівненська область. – Священик Микола Малюжинський, котрий правив Службу Божу в храмі села і був представником Архиєпископа Полікарпа у Рівному, у 1943 році прийняв мученицьку смерть. Німці його стратили за те, що обстоював українські інтереси та підтримував зв'язок з повстанцями, що таборувалися в довколишніх лісах.

До звинувачень додалося й те, що він підписав відозву національного комітету до української політичної еміґрації з закликом згуртування сил для побудови Української самостійної держави.

На знак вшанування пам'яті українця-патріота в Здовбиці 24 жовтня відкрито меморіяльну дошку на фасаді тутешнього Свято-Михайлівського храму.

Меморіяльна дошка на честь о. Миколи Малюжинського. (Фото: Євген Цимбалюк)

Перепоховали полеглих повстанців

Євген Цимбалюк

ГРУШКІВКА, Рівненська область. – Після Гурбинського бою УПА з загонами НКВД навесні 1944 року поблизу хутора Поруб знайшли свій вічний спочинок 26 вояків. Майже 70 років пролежали їхні останки в безіменній могилі, аж доки пошуковці не натрапили на неї.

Рівненське відділення Товариства пошуку жертв війни „Пам'ять" перепоховало вояків УПА в селі Грушівка . Відслужено Панахиду, дано салют на честь полеглих, насипано пагорб над повстанцями.

Пагорб над вояками УПА в селі Грушівка. (Фото: Євген Цимбалюк)

Завершено третій похід „Січовий шлях Просвіти"

Галина Єгорова

ЛУГАНСЬК. – Біля пам'ятника Тарасові Шевченкові 26 вересня завершився третій піший похід Всеукраїнської акції „Січовий шлях Просвіти", який здійснили голова Запорізької „Просвіти" Олег Ткаченко та просвітянин Михайло Мішин. Вони пройшли 1,700 кілометрів Запорізькою, Дніпропетровською, Кіровоградською, Полтавською, Черкаською, Київською, Житомирською, Хмельницькою, Тернопільською, Івано-Франківською, Донецькою та Луганськими областями.

Їх зустріли луганчани на чолі з Дорою Тимошевською, відповідальним секретарем обласного об'єднання Всеукраїнського товариства „Просвіта" ім. Т. Шевченка.

О. Ткаченко розповів про акцію та просвітянський рух „Мандрівний просвітянин", за якою кожен просвітянин має йти у міста та села України, збираючи фолкльор, інформацію про рідний край та сучасний стан українства. Четвертий похід відбудеться навесні 2014 року і буде присвячений відкриттю пам'ятника Т. Шевченкові у Запоріжжі, а п'ятий похід „На прощу до батька Тараса" приведе просвітян до Канева.

Олег Ткаченко (праворуч) та Михайло Мішин в дорозі.

У Львові відкрили пам'ятник Ю. Кульчицькому

Марта Осадца

ЛЬВІВ. – 22 жовтня у Львові урочисто відкрили і освятили пам'ятник славному землякові, видатному українцеві Юрієві Кульчицькому. Автори пам'ятника – Володимир і Павло Сколоздри і молодий скульптор Роман Кикта. Виготовлений він з бронзи і ґраніту. Ю. Кульчицький, одягнений у козацький стрій і турецьку шапку, сидить біля мішка з кавою, з якого висипаються кавові зернята.

Участь в урочистості взяли представники місцевої влади на чолі з міським головою Андрієм Садовим, духовенство, Посол Королівства Голяндії в Україні Кейс Кломпенгавер, колишній прем'єр-міністер, міністер з загальних питань Королівства Голяндії Ян-Петер Балкененде та громадськість міста.

Урочистість розпочалася з виконання гимну України.

Актор Святослав Максимчук прочитав основні віхи з життя Юрія Кульчицького.

Юрій-Франц Кульчицький народився у 1640 році в селі Кульчиці Шляхетські біля Самбора. З 1660 року жив у Запорізький Січі, потрапив у турецький полон, де досконало вивчив турецьку мову та культуру. Невдовзі звідти його викупили купці з Бєлграду. Він працював у сербському представництві австрійської „Орієнтальної торговельної компанії". Напередодні облоги турками австрійської столиці Ю. Кульчицький мешкав в одному з її районів, що звався Леопольдштат.

У липні 1683 року понад 200-тисячне військо великого турецького візиря Кара-Мустафи за наказом турецького султана Мегхмеда IV взяло в облогу столицю Габсбурзької імперії місто Відень, яке захищали 16 тис. вояків під проводом графа Рюдигера Штаремберґа та 6,000 місцевих мешканців. З початком облоги Відня турками Юрій Кульчицький вступив до ополченського загону добровольців під проводом капітана Амброзія Франка.

Переодягнувшись у турецький одяг, Ю. Кульчицький разом з своїм товаришем Михайловичем уночі, 13 серпня, пробрався до османського табору і сміливо рушив поміж ворожими шатрами. Переправившись через Дунай, 15 серпня посланці були вже у герцоґа Карла, котрий відразу ж відписав оборонцям Відня, що готується до битви з турками і незабаром прийде з 70-тисячним військом на допомогу. Не без пригод доставив Ю. Кульчицький листа від герцоґа в оточене місто, чим викликав велику радість серед ґарнізону й міщан, котрі з подвійною енерґією почали обороняти фортечні мури.

Битва, що відбулася 12 вересня, закінчилася блискучою перемогою над турками. Ю. Кульчицький був щедро винагороджений за свої заслуги. Як нагороду для себе Ю. Кульчицький попросив захоплені у турків 300 мішків з кавовими зернами, щоб відкрити першу кав'ярню у Відні.

Так з'явилася знаменита „кава по-віденськи", яка набула великої популярности серед віденців, а згодом підкорила й усю Европу.

А. Садовий і співвласник кавової фірми, з ініціятиви і за гроші якої споруджений пам'ятник, Франк Лякуй урочисто відкрили пам'ятник.

В. Сколоздра розповів про створення пам'ятника.

Пам'ятник Юрієві Кульчицькому у Львові. (Фото: Марта Осадца)

Поет Роман Лубківський наголосив на тому, що українці давно вже були у Европі, і на закінчення прочитав вірша. Скрипаль-віртуоз Олег Кульчицький виконав „Турецький марш".

На закінчення усіх охочих частували запашною кавою.

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ім. ШЕВЧЕНКА в АМЕРИЦІ

ПОДЯКА НАШИМ ЖЕРТВОДАВЦЯМ

За час від 1 вересня 2012 р. до 1 вересня 2013 р.

Вельмишановні Жертводавці,

Наукове Товариство ім. Шевченка в Америці висловлює усім своїм жертводавцям та прихильникам щиру подяку за підтримку нашої діяльності.

Завдячуючи Вам, НТШ-А має можливість надавати стипендії аспірантам і докторантам, які студіюють у вищих навчальних закладах, працюючи над дисертаціями, зокрема в галузі україністики.

Зрозуміло, поняття «україністика» трактуємо в найширшому значенні і під ним розуміємо не тільки українську мову, історію, літературу, але й українські культуру, мистецтво, музикознавство, економіку, правничу науку, освіту, фінанси, спорт тощо. Одночасно НТШ-А надає ґранти також на розвиток освітніх проєктів, які стосуються української історії, мови і літератури.

Цей рік і наступний 2014 рік – особливі: ми відзначаємо пам'ятну дату, дуже важливу для всіх земляків в Україні і не в Україні сущих. І тому покладено початок окремій збірці пожертв для звершення амбітного Ювілейного Проєкту до 200-річчя від дня народження Тараса Шевченка. У рамках проєкту вже випущено друком низку книжок: перше в історії факсимільне видання Шевченкової поеми «Гайдамаки» 1841 року в комплекті з двома супровідними монографіями; перший том із серії праць «Шевченко у критиці» разом із історико-літературознавчим коментарем та науковим апаратом; підготовлено до публікації інші ґрунтовні праці. До кінця цього та в наступному році відбуватиметься багато святкових ювілейних заходів: виставок, книжкових презентацій, наукових конференцій тощо. Зокрема, навесні 2014 року НТШ-А планує провести наукову конференцію, на яку з'їдуться і виступлять із доповідями провідні шевченкознавці. Звичайно, усе це було б неможливим без тієї щедрої фінансової допомоги, яку наші наукові і культурні установи отримують від громади, великих і малих інституцій, кредитівок, і що особливо важливо – від багатьох приватних осіб щедрої вдачі. Дуже розраховуємо на Ваші нові пожертви, дорогі наші жертводавці, дякуємо Вам щиро і віримо, що, як то кажуть, «рука дающого зубожіти не може»!

Стипендії і ґранти НТШ-А виплачує із заповітів та іменованих фондів, що їх записали для НТШ-А патріотичні члени нашої громади. Іменовані Фонди увічнюють імена фундаторів і є, очевидно, звільнені від податку. Фонди можуть бути призначені на специфічні проєкти чи теми, або можуть бути вільними.

Подібно до попередніх років, наше спонсорство українознавства як у Північній Америці, так і в Україні й надалі залежатиме виключно від нашої громади, і тому ми закликаємо усіх, хто може собі це дозволити, збільшити свої пожертви на НТШ-А, записувати на наше Товариство свої спадки, творити при ньому власні іменовані Фонди.

Подаємо список Жертводавців та іменованих Фондів при НТШ-А, які призначені згідно з побажанням фундаторів.

Управа НТШ-А

На фонд «Ювілейний Шевченківський Проєкт» до 200-річчя Тараса Шевченка

$500 Petryshyn Walter
$100 Diachuk Ulana

На проєкт «Енциклопедія Української Діяспори»

$6,000 Popovych Orest
$5,000 The Heritage Foundation
$5,000 Self Reliance Foundation, Chicago

На фонд Центру Демографічних і Соціо-економічних Досліджень Українців у США

$10,000 Self Reliance (NY) Federal Credit
$ 3,170 X
$100 Wolowyna Oleh

На фонд ім. Івана Фізера

$250 Irene Fizer
$250 Albert Nigrin
$150 Joseph Danko
$100 Maria Fizer

На фонд журналу Ukrainian Literature

$400 Tarnawsky Marta

В пам'ять Марії Храпливої

$20 Michael & Kathryn Schappa

В пам'ять Івана Головінського

$250 Mary Holowinsky
$200 Natalie Holowinsky
$100 Andrew Holowinsky, Taras Hunczak, Myroslawa Stojko
$40 Olena & Oleh Makarushka-Kolodiy

Пожертви зі спадків

$12,500 Estate of Nestor Kohut
$500 Demus Charitable Trust UTA

Ґранти

$10,000 Robert Wood Johnson Foundation

Загальні пожертви

$2,000 Luba & Michail Kostryba
$1,000 Larissa Bilaniuk, Orest Popovych

$500 Komitet Archiviv Taborovoho Zhyttia, Oleh Sklepkovych

$300 Ihor Gussak, Alla Leshko
$260 Stephan Stecura
$250 Iouri Michtchenko, Oles Smolansky, Suma Yonkers FCU

$200 Nadia Deychakiwsky, Tatiana Doberczak, John Kark, Iouri Michtchenko, Walter Petryshyn, Anna Procyk, Anna & Wolodymyr Rak
$175 Thomas Bird
$150 Bohdan Buchynsky, Boris Hlynsky, Roman Voronka

$100 Roman Alyskewycz, Maria Oksana Bachynsky, Walter Baranetsky, Orest Bedrij, Hnateyko Timis (Charitable Gift), Olenka & Jurij Dobczansky, Adrian Dolinsky, Daria Dykyj, George Farion, Jaroslawa Gudziak, Mykola Haliv, Myron & Olha Hnateyko, Christine Karpevych, Alexander Kmicikewycz, Theodor Kostiuk, George Lewicky, Anna Maksymowych, Microsoft Matching Gifts Program, Orest Nebesh, Stephen Nychay, Jaroslaw Oberyszyn, Bohdan Pichurko, Joanna Ratych, Nestor Rychtyckyj, Wasyl Salak, Oksana Sydorak, Selfreliance Ukr-Amer FCU Newark, John Terlecky, Walter Wolowodiuk, Myroslava Znayenko, JPMorgan Chase Foundation

$60 Jaroslaw Kiciuk
$50 Borys Antonovych, Bohdanna Bihun, Bohdan Futey, Anna Golash, Natalia Honcharenko, Wasyl Ilczyszyn, Arcadia Kocybala, Myroslaw Kulynych, Serhiy Levkov, Roman Mac, Rosemary Madych, Victor Markiw, Myroslawa Myroshnychenko, Irene Nasaduke, Stephen Olynyk, Lydia Prokop, George Rakowksy, Marian Rubchak, A.J. Rudyk, Luba Shevchenko, Alexander Strilbyckyj, Maria Teslenko

$40 Olena Saciuk, Orest & Daria Temnycky
$30 Roman Baltarowich, Bohdan Chudio, Volodymyr Kryvonos, Wolodymyr Slyzh, Mykola Stasiw
$25 Maria Andrusjak, Valentina Barsom, Orest Bedrij, Stephanie Ermolowich, Roman Hac, George Halushynsky, Bohdan Kazaniwsky, Roman Kernitsky, Bohdan Korzeniowski, Chystyna Kuzmowych, Olha Kurylas, Ronald Liteplo, Olha Lushniak, Oleh Mitringa, Alexander Poletz, Anna Poliszczuk, Nadia Shmigel, Oksana Wolchuk

$20 Maria Borkowsky, Lubomyr & Maria Kowal, Jaroslaw Sztendera, Olena Saciuk, Stefania Semuschak, Wasyl Peleschuk, Atanas Kobryn
$15 Maria Leshchyshyn
$10 Helena Futala, Bohdan Slabyj
$5 Nadia Jaworiw

СТИПЕНДІЙНІ ФОНДИ НТШ-А

Петра АНДРУСЕВА	- мистецтво
Осипа АНДРУШКОВА	- допомога бібліотеці
Дмитра БОБЕЛЯКА	- вільний
Ореста і Марії ГЛАДКИХ	- мистецтво, архітектура
Михайла ГРУШЕВСЬКОГО	- історія України
Наталії ДАНИЛЬЧЕНКО	- вільний
Олени ДЖУЛЬ	- перекладацька і видавнича ділянки
Василя і Софії ДМИТРЕНКІВ	- видавнича ділянка
Ксені КАЛМУК	- література
Константина КЕБАЛА	- медицина
Остапа КОТИКА	- історія Українських Січових Стрільців
Юрія КУЗЕВА	- видавнича діяльність і стипендії
Ярополка ЛАСОВСЬКОГО	- музична освіта
Івана ЛЕСЬКА	- вільний
Марка ЛЕПКОГО	- медицина
Ірини і Євгена МЕЛЬНИКІВ	- стипендії
Петра і Ольги МОЦЮКІВ	- видавнича ділянка, конференції
Володимира ОЛЕЙКА	- право
Любомира і Лариси ОНИШКЕВИЧІВ	- українська мова
Ярослава ПАДОХА	- право
Зенона і Юлії ПЕТЕШІВ	- музика (скрипка)
Володимира ПЕТРИШИНА	- математика
Ореста ПОПОВИЧА	- українська термінологія і правопис
Володимира і Ольги ПРОКОПОВИХ	- стипендії
Володимира і Анни РАКІВ	- економія, медицина, право
Івана РОМАНЮКА	- видавнича ділянка
Антона САВИЦЬКОГО	- вільний
Ярослави СИДОРАК	- вільний
Константина і Ольги СРІБНОЇ-РОГОЗИНСЬКИХ	- право, медицина
СУЖА	- журналістика
УКРАЇНСЬКОГО ДОМУ, Флінт, Мі	- історія визвольних змагань
Івана ФІЗЕРА	- українська література
Івана і Елизавети ХЛОПЕЦЬКИХ	- укр. і англомовні видання
Миколи ШПЕТКА	- допомога православним священикам
Ірини ЩЕРБАНЮК	- стипендії
НТШ-А	- вільний

НТШ-А розпочало...

(Закінчення зі стор. 1)

зидент Ради директорів УІА – д-р Даніель Свістель) за уможливлення урочистої презентації видань.

Далі слово взяла перший віце-президент Ради директорів УІА Катерина Наливайко. Від імені адміністрації УІА вона привітала керівників українських організацій Америки, а також усіх вчених, завдяки яким поява ювілейних видань стала можливою, поздоровила учасників святкового зібрання з початком ювілейних заходів, присвячених 200-річчю від дня народження Т. Шевченка.

Наступним був виступ віце-президента НТШ-А і наукового секретаря УВАН д-ра Анни Процик. Вона відзначила, що українська суспільність в цей час живе під знаком ювілейного десятиліття. Незважаючи на всі заборони Шевченкового слова, багато наступних поколінь черпають духовну силу з життєдайного джерела творчости великого Кобзаря.

Його сучасники, зокрема члени Кирило-Методіївського Товариства, відчули це першими, – і серед них Панько Куліш, який прирівняв силу слова поета до гуку воскреслої труби архангела Михаїла. А. Процик наголосила, що головна дійова особа нинішньої презентації, президент НТШ-А Г. Грабович, крім своєї праці в НТШ-А, багато уваги приділяє також і роботі в УВАН, зокрема відіграв важливу ролю у недавньому відновленні у Ню-Йорку Інституту шевченкознавства.

„Особливість нашого великого національного поета така, він настільки глибоко проник у нашу свідомість, що майже кожний українець, у тому числі й у діяспорі, вважає себе шевченкознавцем", – сказав на початку свого виступу Г. Грабович, зазначивши, що насправді це не зовсім так, бо, читаючи Т. Шевченка, ми багато чого не помічаємо.

Презентовані сьогодні видання підготовані з розрахунком на те, що вони допоможуть читачам поглибити рівень сприйняття кобзаревих творів, допоможуть відкрити для себе щось досі незнане. Г. Грабович стисло зупинився на історії задуму та реалізації Ювілейного проєкту і вказав, що до його здійснення від самого початку активно долучилися молоді шевченкознавці з України: Олесь Федорук, Олександер Боронь, Степан Захаркін, Михайло Назаренко.

„А щодо історії появи першого видання „Кобзаря" (1840), то ми й зараз, – говорив далі Г. Грабович, – раз-у-раз застигаємо у подиві, як це так могло статися, що здібний студент петербурзької Академії малярства, яких справді було багато, раптом бере та й випускає поетичну книжку, що враз привертає загальну увагу, де схвальну, а де й несхвальну". Переважала, за словами Г. Грабовича, „презумпція якости", тобто всім було ясно, що це поезія сильна. З шістьох рецензій, що появилися в Росії незабаром після виходу „Кобзаря", тільки одна (Віссаріона Белінського) була категорично неґативна, інші так чи інакше ставили питання: „Добре пише автор, але чому якоюсь незвичною, нестандартною, реґіональною мовою"? Українська критика на Шевченкову поезію відгукнулася пізніше, через рік-півтора, вже після появи „Гайдамаків", – звернув увагу слухачів Г. Грабович.

За форпепіяном – Павло Ґінтов.

Інше питання, яке не перестає дивувати, – це незбагненна примха долі, коли вчорашній кріпацький хлопець з Богом забутих Моринців, хай і завдяки талантові до малювання, але майже відразу потрапляє у поле зору царського двору, у вир столичного світського життя. Тут, звичайно, велику ролю відіграли велика малярська популярність Карла Брюллова, під рукою якого вдосконалював свій мистецький хист Т. Шевченко, як також і протекція Василя Жуковського, вихователя царського престолонаслідника.

А проте феномен раптового вивищення студента малювання Т. Шевченка залишається до кінця не розгаданим, – ствердив Г. Грабович і далі зосередився на питанні про різницю та зв'язок між двома крилами покликання обдарованого юнака – малярством та поезією. Він згадав інших відомих мистців, в особі яких поєднувалися малярське та поетичне обдарування (Мікельанджело Буонарроті, Данте Росетті, Станіслав Іґнацій Віткевич, Емма Андієвська), наголосивши, що, на відміну від інших таких творців, між малярством та поезією Т. Шевченка була зовсім мало суголосного: полотна Т. Шевченка – академічні, поетичні твори – революційні.

Далі Г. Грабович розповів про структуру наступних томів видання „Тарас Шевченко в критиці", проілюстрував думку про те, що, коли під час свого багаторічного заслання Т. Шевченко став людиною „non-person" (адже зі столичного оточення з ним майже ніхто на підтримував контактів), то з поверненням на волю він, неначе якась сучасна суперзірка, скрізь зустрічав захоплене, ентузіястичне наставлення читацької публіки. Останні роки свого життя він втішався всезагальним визнанням і любов'ю.

У наш час ми говоримо про Т. Шевченка як пророка. В якому сенсі? Ні, не в сенсі ясновидця Нострадамуса, якому відомі всі події майбутнього, а в сенсі істинного поета, що промовляє іменем Божим і мовою Божою. Уся його поезія священними, теплими фарбами писана, вирізняється особливою чистотою звуку, і хоча й позначена нотами сумніву та саморефлексії, а проте вільна від найменшого прояву фальшу, – підсумував Г. Грабович.

На завершення презентації стипендист Товариства, обдарований піяніст Павло Ґінтов запропонував музичну програму з творів українських композиторів. Кожна частина виконаної ним „Шевченківської сюїти" Бориса Лятошинського містила алюзії на окремі цитати з „Кобзаря". Окрім сюїти Б. Лятошинського, були виконані музичні твори Ігоря Шамо і Мирослава Скорика, – віртуозність інтерпретації музики останнього викликала особливе захоплення публіки.

Перший віце-президент НТШ-А Галина Гринь.

Віце-президент Українського Інституту Америки Катерина Наливайко.

Науковий секретар Української Вільної Академії Наук Анна Процик. (Фото: Василь Лопух)

ДО 200-РІЧЧЯ ВІД НАРОДЖЕННЯ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

На старих картках – пам’ятні місця

Олександер Костирко

ЧЕРКАСИ. – Про виставку старовинних поштових карток, пов’язаних з життям і діяльністю Тараса Шевченка, „Свобода“ розповіла 11 жовтня. Проте у Шевченківському заповіднику в Каневі зберігається величезна колекція поштових карток, на яких зображені місця перебування Т. Шевченка в Україні.

На одній з них – Вільшана на Черкащині, з якої почалося творче становлення Т. Шевченка як художника. З 1791 року села Моринці, Шевченкове, Будище, Вільшана належали генерал-лейтенантові Василеві Енґельгардтові, дійсному таємному радникові, сенаторові Російської імперії. До 1827 року поміщик жив у Петербурзі, потім переїхав до Вільшани. У 1828 році сенатор помер і залишив села у спадок своєму синові Павлові. Саме в цей час Т. Шевченко шукав маляра, який навчив би його малювати. Здібності хлопця побачив дяк з села Хлипнівки і погодився його вчити. Але треба було отримати дозвіл з Вільшани. Управитель маєтку розповів про здібного хлопця панові, і той узяв його з собою до Вільна.

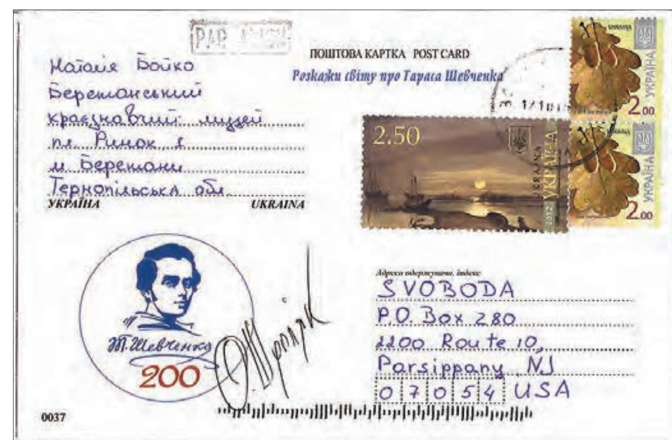
Пізніше, під час подорожей в Україну, Т. Шевченко відвідував Вільшану. У цьому селі жив художник Іван Сошенко. З Вільшани ведуть свій родовід Віталій і Володимир Клички.

На інші картці – село Шевченкове (раніше – Керелівка), у якому минали дитячі роки Т. Шевченка.

У давні часи на картках показували могилу Т. Шевченка на Чернечій горі. 1914 року біля могили сторожували царські вояки, тому що уряд не дозволяв відзначати 100-річчя від дня народження поета. На картці 1936 року такої сторожі немає, але показано могилу в тому вигляді, який вона мала до встановлення величного монумента. Є також картка з малюнком Чернечої гори до появи на ній поховання.

З численних малюнків Т. Шевченка на картках відтворено акварелі з Суботова і Новопетровського укріплення (тепер – Форт Шевченка), його офорт „Казка“, потрети Петра Дуніна-Борковського (з ним Т. Шевченко зустрічався у 1843 року в Яготині і 1945 року в Києві за кілька днів до його смерти) і Маєвської (1843 рік).

Картка з Бережан

1 листопада у „Свободі“ була надрукована вістка Миколи Процева з Бережан (Тернопільська область) про акцію „Розкажи світові про Тараса Шевченка“, за якою 7 жовтня в ряд країн світу було вислані з цього міста поштові картки, випущені до 200-річчя з дня народження Т. Шевченка. Така картка надійшла також до „Свободи“.

Керелівка на поштовій картці.

Вільшана на поштовій картці.

Могила Тараса Шевченка на поштовій картці.

Лицар творчо-патріотичної дії

3 листопада відійшов у Божу вічність ще один лицар українського патріотичного чину – Володимир Пасічник, видатний громадсько-політичний діяч, один з провідників національно-визвольного і демократичного рухів на Харківщині.

Народився В. Пасічник 24 серпня 1935 року в селі Попівцях Підкамінського (нині Бродівського) району на Львівщині.

1946 року його, десятирічного хлопця, разом з батьками і двома сестрами, як членів сім'ї учасника ОУН-УПА, разом з більшою половиною жителів села, совєтський режим заслав „на вєчноє посєлєніє" в Сибір, у сніги Іркутської області, де половина їх вимерли.

Згодом родину було реабілітовано, й 29 листопада 1947 року дозволено повернутися в рідне село. Але недовірливе око КҐБ продовжувало пильнувати за членами родини.

Після повернення у рідне село В. Пасічник навчався у семирічній школі, з якої 1950 року був виключений за те, що в дні релігійних свят відвідував церкву. Навчання в сьомій клясі закінчував екстерном. Навчаючись у 9-ій клясі Підкамінської середньої школи, разом з групою однокласників провів успішну протестну акцію (лягли впоперек автотраси на знак протесту проти спроб зарахувати їх до комсомолу).

У 1954 році закінчив 10-ту клясу Підкамінської середньої школи і був призваний на дійсну військову службу, яку проходив у Чугуївському ґарнізоні на Харківщині. Відслуживши три роки, 12 років працював ливарником в надзвичайно шкідливих умовах на Харківському тракторному заводі. Водночас навчався на філологічному факультеті Харківського університету.

1964 року був виключений з останнього курсу університету за прояви так званої „буржуазно-націоналістичної ідеології", не допущений до захисту готової дипломної роботи.

Подальших 20 років працював будівельником на Харківщині. З початком ґорбачовської „перебудови" брав активну участь у громадсько-політичному житті міста й области. Був одним з засновників першого на Харківщині Товариства „Спадщина" (1987 рік); був одним з найдіяльніших членів Харківської групи Української Гельсінкської Спілки (з весни 1988 року), відтак – членом Української Республіканської партії (1990 рік). В. Пасічник також був одним з засновників і відповідальних секретарів Харківської обласної організації Товариства української мови „Просвіта"; з 1990-го по 1994-ий рік очолював Харківську організацію Народного Руху, був заступником голови Харківського Товариства політичних в'язнів і репресованих.

З ініціятиви та за активної участи В. Пасічника в Харкові встановлено перший в Україні Хрест пам'яті про жертви Голодомору та

Св.п. Володимир Пасічник. (Фото: www.varta.kharkov.ua)

політичних репресій 1930-их років в Україні; Пам'ятний знак „Борцям за свободу і незалежність України. Воїнам Української Повстанської Армії" (1992 рік) в Молодіжному парку; Пам'ятний знак на честь Проголошення державного суверенітету України, в саду ім. Т. Шевченка (1991 рік).

В. Пасічник – автор багатьох публіцистичних статтей та поетичних творів – віршів, поем, виступів у засобах масової інформації.

Указом Президента України від 20 листопада 2007 року нагороджений орденом „За заслуги" III ступеня, а також відзначений Подякою Президента України.

1993 року В. Пасічник поновлений у Харківському університеті, успішно захистив дипломну роботу, перейшов іспити й отримав університетський диплом. Опісля був призначений проректором Інституту сходознавства і міжнародних взаємин „Харківського колеґіюму".

В. Пасічник був мудрою, зваженою в рішеннях людиною і непохитно вірив, що український народ успішно подолає всі об'єктивні труднощі та підступи ворогів, увійде як рівноправний член в Европейську та світову систему демократичних держав.

В. Пасічник написав низку прекрасних ліричних, патріотичних, філософських поезій, поем; частина з яких була опублікована в збірці поезій „Святе письмо поезії" ((Харків, „Майдан", 2013), але більшість з них ще чекає свого упорядника і видавця.

На вінку, що його несли на могилу В.М. Пасічника його друзі, був напис: „Героїчному українцеві від політичних в'язнів і репресованих".

Хай Господь упокоїть душу цього видатного сина України.

Вічна йому пам'ять і народна шана! Героям слава! Слава Україні!

Петро Франко, Левко Лук'яненко, Василь Овсієнко, Олекса Різників, Євген Пронюк, Євген Захаров та низка інших членів Всеукраїнського Товариства політичних в'язнів і репресованих, Харківського обласного відділення Спілки письменників України, Харківської обласної організації Української Республіканської партії, Харківської Громади на захист Конституції та Прав людини.

Харків

Померла поетка Віра Ворскло

12 вересня в Ошаві, в канадській провінції Онтаріо, померла, на 87-му році життя, відома українська поетка Віра Ворскло (справжнє ім'я – Юлія Триріг). Народилася вона 1926 року у Києві, дитинство її минуло на Полтавщині, Кубані та Кавказі. З полтавського періоду життя й походить літературний псевдонім письменниці – Віра Ворксло.

Ще шестирічною дитиною Є. Триріг пережила Голодомор, ця трагедія залишила у вразливій душі майбутньої поетки слід на все дальше життя. Про пережите у ті лиховісні роки, Віра Ворскло ніколи не могла розповідати без сліз.

Наприкінці Другої світової війни Ю. Триріг виїхала з батьками до Перемишля, а звідти, у 1951 році, до Канади. Здобула вищу освіту, закінчивши Асекураційний інститут у Ню-Йорку (2960) і Торонтський університет (1964).

В Торонто Віра Ворскло навчала дітей і молодь української мови та літератури на Курсах українознавства при Катедрі св Володимира. Вийшовши заміж за Дмитра Шелеґона, поетка переїхала з ним до Ошави, де мала можливість більше віддаватися поезії і літературній праці.

Перший свій вірш „Для тебе, Вкраїно, ця пісня моя" Віра Ворскло опублікувала у 1951 році у тижневику „Новий шлях". Подальші поетичні твори друкувалися переважно у журналі „Київ" (Філядельфія) та іших періодичних виданнях української діяспори.

Перша поетична збірка Віри Ворскло „Листи без адреси" (Торонто, 1967) засвідчила оригінальний хист поетки і отримала високу оцінку з боку критики. Друга збірка, „Лада", побачила світ в Едмонтоні в 1977 році.

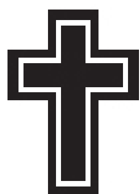
Відомий поет, мовознавець і літературознавець Яр Славутич вважав Віру Ворскло найталановитішою українською поеткою в Канаді. Крім віршів, вона займалася літературною критикою, мистецтвознавством, перекладами. Була членом літературного об'єднання „Слово".

Панахида за св. п. Віру Ворскло відбулася 15 вересня, похоронні відправи 16 вересня провів в Українській православній церкви св Івана Хрестителя протоєрей о. Богдан Гладьо. Співав церковний хор. Членки Сестрицтва тримали запалені свічки...

Після похорону, на тризні, директор Рідної Школи і близька приятелька покійної Орися Лисик відкрила прощальну програму, під час якої світлими спогадами про покійну поділилися о. Б. Гладьо, голова громади д-р Павло Савченко, голова Сестрицта Тамара Неліпа, поетка Надя Козак, приятелі родини покійної Леонід Павлюк і Михайло Сеник. О. Сеник прочитала вислів співчуття від української поетки Ганни Черінь, яка мешкає на Фльориді.

Чоловік покійної Д. Шелеґон подякував усім присутнім за теплі і щирі слова про його дружину і за допомогу в організуванні похорону.

Наталія Ємець

Ділимося сумною вісткою,
що 24 жовтня 2013 року
відійшов у вічність наш
найдорожчий і незабутній
Чоловік, Батько, Брат та Вуйко

св. п.

Михайло Лашин

народжений 28 травня 1946 року в селі Гораєць, повіт Любачів, Східня Польща.

Михайло прибув до США у 1973 році і одружився з Дарією Возняк. Бог обдарував їх двома синами, Тарасом і Андрієм. За професією Михайло працював яко шофер. Дуже скоро після прибуття до США включився в громадську працю. Довголітний член парафії свщм. Йосафата в Трентоні і член парафіяльного комітету; член і колишній голова Осередку Спілки Української Молоді ім. Євгена Коновальця в Трентоні, член УККА Трентонського відділу і ООЧСУ, Михайло належав до Чоловічого Хору „Прометей“ у Філядельфії і Церковного Хору при парафії свщм. Йосафата в Трентоні, якого він був співзасновником.

Парастас відбувся 1 листопада 2013 року в похоронному заведенні Kutch Funeral Home в Трентоні, Н.Дж. Похоронні відправи відбулися 2 листопада в Українській католицькій церкві свщм. Йосафата в Трентоні, а відтак тіло було перевезене на цвинтар св. Марії в Трентоні.

Наша щира подяка о. парохові Тарасові Лончині за духовну опіку покійного під час перебування в лікарні, за уділення тайни Єлеопомазання і за відправлення Парастасу, Заупокійної св. Літургії і Похорону. Щиро дякуємо о. Василеві Путері і о. Володимирові Попикові за співслужіння під час Парастасу. Також дякуємо отцям за їхні теплі слова і спомини про покійного Михайла. Дякуємо Церковному Хорові і Дириґентові Романові Кучарському за участь у відправленні Парастасу. Рівнож дякуємо Чоловічому Хорові „Прометеєві“ з Дириґентом Романом Кучарським за участь в св. Літургії і за супроводження покійного на вічний спочинок. Дякуємо членам Осередку Спілки Української Молоді ім. УПА у Філядельфії за участь у похоронних відправах.

Окрема щира подяка всім, що зложили пожертви на численні св. Літургії за покійного Михайла, а також на церкву свщм. Йосафата в Трентоні, на Оселю Спілки Української Молоді в Елленвілі та на Злучений Український Американський Допомоговий Комітет в пам’ять Покійного Михайла.

Найщиріша подяка парафіянам нашої парафії свщм. Йосафата і друзям за всю підтримку, за всі молитви і Богослужіння у часі тяжкої недуги нашого найдорожчого Михайла.

У 40-ий день смерти будуть відправлені Заупокійні Святі Літургії в Україні, Польщі і в церкві свщм. Йосафата в Трентоні в понеділок, 2 грудня, о год. 7 веч.

Горем опечалена родина:

дружина	ДАРІЯ
сини	ТАРАС та АНДРІЙ
сестра	МАРІЯ ЯВОРНИЦЬКА
племінниця	АННА КЛИМОВИЧ з родиною

та ближча і дальша родина в Україні, Польщі й Америці.

Вічна Йому пам’ять!

Ділимося сумною вісткою, що
23 серпня 2013 року відійшов у вічність
наш Батько, Дідо та Прадідо

св. п.

Осип Литвинишин

нар. 5 січня 1918 року
В селі Долпотів, біля Калуша, Україна.

Вічна Йому пам’ять!

Юрко і Галя Литвинишин
з родиною

Прах Осипа буде похований в рідному селі Долпотові
літом, 2014 року.

Ділимося сумною вісткою з родиною, приятелями
та українською громадою, що у вівторок, 24 вересня
2013 року відійшов у Божу вічність на 93-му році життя
наш найдорожчий і незабутний Батько Дідусь і Прадідусь

св. п.

ОМЕЛЯН ВАРИВОДА

нар. 2 травня 1921 року

У глибокому смутку залишилися:

син	- ІГОР з дружиною ОЛЕСЕЮ
дочка	- ОКСАНА ЯШИН з чоловіком ГРИГОРІЄМ
внук	- АНДРІЙ ЯШИН з дружиною НІКОЛ, сином АНДРІЄМ і донькою МИКЕЙЛЕЮ
внук	- МИХАЙЛО ВАРИВОДА з дружиною ДАРЛІН і доньками АННОЮ, ЛЮСІ і ГАЛІ
внучка	- ІРЕНА РОТ з чоловіком КЕВИНОМ і доньками ОЛЕНОЮ і ОКСАНОЮ
внук	- ПАВЛО ВАРИВОДА з дружиною ЕМІ і доньками АЛЕКСИС , ВІКТОРЕЮ і ДЖИЛІЯН
внук	- МИКОЛА ВАРИВОДА з дружиною ДЖЕНИФЕР, доньками КЕРОЛАЙН і МАДЛИН та сином МИКОЛОЮ
внучку	- НАТАЛКУ Вейш з чоловіком ДЕЙВИДОМ та сином ЕВЕРЕТ

ближча і дальша родина в Америці, Канаді, Німеччині, Чехії й Україні.

Вічна Йому пам’ять!

Наукове Товариство ім. Шевченка в Америці

повідомляє своїх членів та громаду,
що 12 листопада 2013 року
відійшов з цього світу

Дійсний член НТШ-А,
почесний доктор Національного університету
„Київський політехнічний інститут“
економіст, політолог, громадський діяч
радник Верховної Ради України, 1992-1993

св. п.

Осип Мороз

народжений 12 грудня 1926 року
в містечку Підгайці, Україна.

навчався в Нью-Йоркському університеті, 1957 -1963
Новій школі соціяльних досліджень, 1966-1972
Українському Вільному Університеті, 1972-1974

Автор праць:
„Українське селянство першої половини XX століття“ (1997)
„Модерна нація: Українець у часі і просторі“ (2000)
„Доктрина Кравчука: начерк програми
інтелектуалізації і формування
модерної української нації“ (2001)

Рідним складаємо співчуття

Вічна йому пам’ять!

Управа НТШ в Америці